

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta životního
prostředí

Národní plán povodí Dunaje

OZNÁMENÍ KONCEPCE

dle § 10 písmena c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu přílohy č. 7 citovaného zákona

PRAHA
prosinec 2014

©

Objednatel: Ministerstvo životního prostředí

Název dokumentu: Národní plán povodí Dunaje

Druh zprávy: Oznámení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Zpracovatel: Fakulta životního prostředí Česká zemědělská univerzita v Praze

Odpovědný řešitel: Ing. Vladimír Zdražil, Ph.D.

Tým zpracovatele: Ing. Zdeněk Keken, Ph.D.
Mgr. Stanislav Mudra
MUDr. Magdalena Zimová, CSc.
RNDr. Vlastimila Mikulová

Tato zpráva byla připravena Fakultou životního prostředí ČZU v Praze pro výhradní užití Ministerstvem životního prostředí. Případné použití či šíření tohoto dokumentu, jeho obsahu, byť jen jeho části jakýmkoliv dalším subjektem je možné pouze za současného uvedení následující citace:

Fakulta životního prostředí ČZU v Praze (2014). Oznámení Národního plánu povodí Dunaje k procesu SEA.

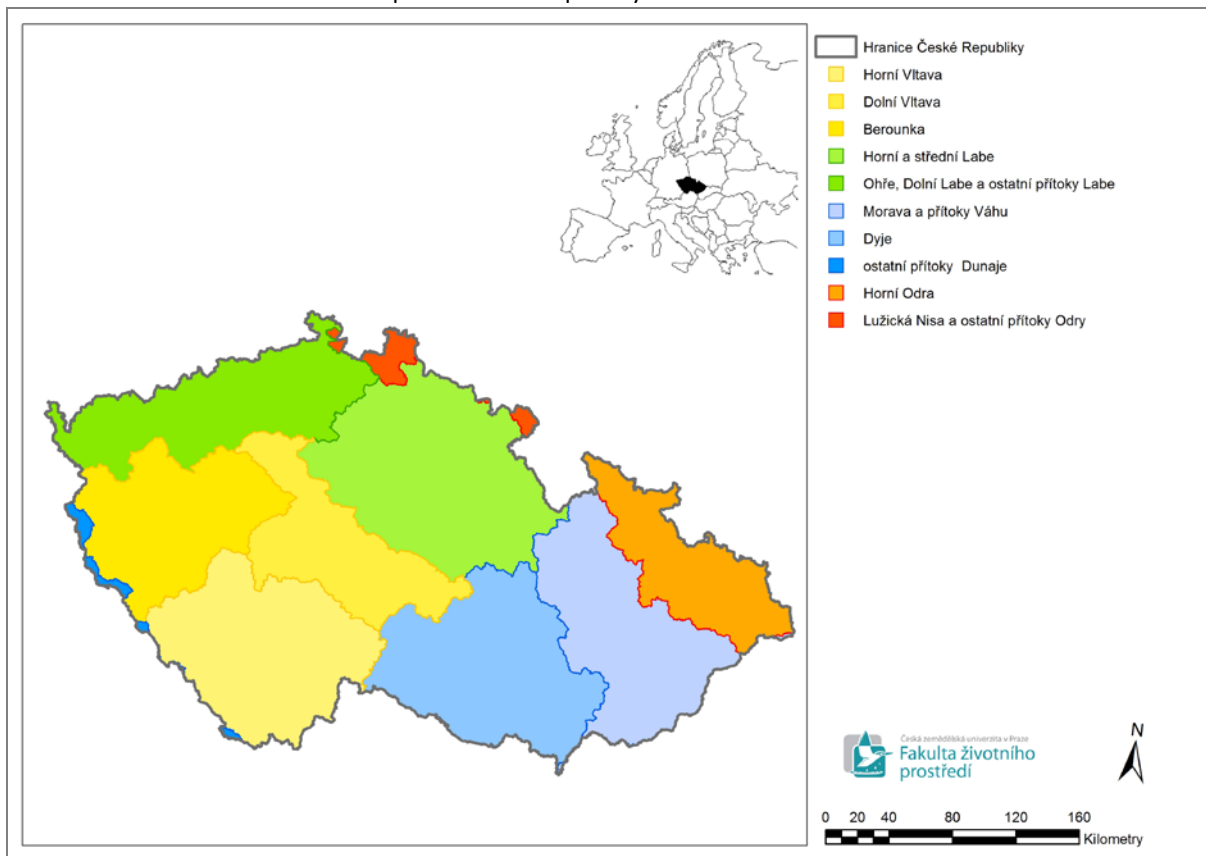
Úvod

Oznámení Národního plánu povodí Dunaje je vypracováno ve smyslu § 10 písmena c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Předkládané oznámení je zpracováno dle legislativních požadavků v rozsahu přílohy č. 7 k citovanému zákonu a slouží jako základní podklad k získání písemných vyjádření ze strany jednotlivých účastníků procesu SEA. Dále taktéž slouží jako základní podklad k realizaci zjišťovacího řízení podle § 10 písmena d) citovaného zákona.

Aktualizace plánů povodí do roku 2015 probíhá ve třech úrovních - pro mezinárodní oblasti povodí (dále jen „mezinárodní plány povodí“), pro národní části mezinárodních oblastí povodí na území České republiky (dále jen „národní plány povodí“) a pro dílčí povodí. Národní plány povodí v 2. plánovacím období aktualizují původní koncepční dokument „Plán hlavních povodí“ využívaný v 1. plánovacím období. Národní plány povodí pořizuje Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými správci povodí a místně příslušnými krajskými úřady. Národní plány povodí stanovují cíle pro:

- ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů;
- ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha;
- pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb;
- pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Obrázek č. 1 Přehled dílčích oblastí povodí České republiky

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

OBSAH	
ÚVOD	3
SEZNAM ZKRATEK	7
A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	8
B. ÚDAJE O KONCEPCI	9
1. NÁZEV	9
2. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)	9
3. CHARAKTER	11
4. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ	11
5. ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ	13
6. CÍLE STRATEGIE	14
7. PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ	23
8. VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY	24
8. 1 VAZBY S NÁSLEDUJÍCÍMI KONCEPCEMI	24
8. 2 MOŽNOST KUMULACE VLIVU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY	27
9. PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ.....	27
10. NÁVRHOVÉ OBDOBÍ	27
11. ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ.....	28
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	29
1. VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ	29
2. VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY	29
3. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	30
HLAVNÍ SDĚLENÍ KE STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PRO ROK 2013	31
KLIMA.....	31
OVZDUŠÍ	32
EMISE TUHÝCH ČÁSTIC.....	36
VODA	37
HYDROLOGICKÝ A HYDROGEOLOGICKÝ REŽIM.....	38
ZRANITELNÉ OBLASTI	39
CHRÁNĚNÉ OBLASTI PŘÍROZENÉ AKUMULACE VOD	39
OCHRANA MOKŘADŮ V RÁMCI RAMSARSKÉ ÚMLUVY.....	40
OCHRANNÁ PÁSMA VODNÍCH ZDROJŮ	40
POVODNĚ.....	42
EUTROFIZACE	42
PŮDA.....	43
POTENCIÁLNÍ ZRANITELNOST PŮD ACIDIFIKACÍ	43
POTENCIÁLNÍ ZRANITELNOST SPODNÍCH VRSTEV PŮDY UTUŽENÍM.....	44
POTENCIÁLNÍ OHROŽENÍ ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY VĚTRNOU EROZÍ.....	44
POTENCIÁLNÍ OHROŽENÍ ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY VODNÍ EROZÍ.....	44
PŘÍRODA A KRAJINA.....	45
NATURA 2000.....	46
BIOSFÉRIČKÉ REZERVACE	47
KRAJINNÝ RÁZ	48
ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY	50

STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE A ZÁTĚŽE	51
HLUK	51
KULTURNÍ PAMÁTKY	53
VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	52
4. STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	54
<u>D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ</u>	<u>57</u>
<u>E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE</u>	<u>58</u>
1. VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY	58
2. MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE.....	58
3. DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ. 58	
4. STANOVISKA ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1, ZÁKONA Č. 114/1992 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY, V PLATNÉM ZNĚNÍ.....	58

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK Č. 1 PŘEHLED DÍLČÍCH OBLASTÍ POVODÍ ČESKÉ REPUBLIKY	3
OBRÁZEK Č. 2 ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE V KONTEXTU DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ.....	29
OBRÁZEK Č. 3 HUSTOTA ZALIDNĚNÍ V RÁMCI SPÁDOVÉ OBLASTI NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE (POČET OBYVATEL/KM ²).....	30
OBRÁZEK Č. 4 KLIMATICKÉ OBLASTI V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	32
OBRÁZEK Č. 5 VÝVOJ EMISÍ OKYSELUJÍCÍCH LÁTEK, ČR MEZI LÉTY 1990 – 2011 [EKVIVALENTY OKYSELENÍ, INDEX 1990=100].....	33
OBRÁZEK Č. 6 ROČNÍ PRŮMĚR EMISÍ PM ₁₀ V MG/M ³	34
OBRÁZEK Č. 7 CELKOVÉ EMISE SO ₂ ZA ROK 2011 V T/ROK	34
OBRÁZEK Č. 8 VÝVOJE EMISÍ PREKURZORŮ OZONU, ČR [POTENCIÁL TVORBY PŘÍZEMNÍHO OZONU, INDEX 1990=100]	35
OBRÁZEK Č. 9 CELKOVÉ EMISE TUHÝCH ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK ZA ROK 2011 V T/ROK.....	36
OBRÁZEK Č. 10 ÚTVARY POVRCHOVÝCH VOD V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	37
OBRÁZEK Č. 11 ÚTVARY PODZEMNÍCH VOD V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	38
OBRÁZEK Č. 12 ZRANITELNÉ OBLASTI V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE.....	39
OBRÁZEK Č. 13 CHRÁNĚNÉ OBLASTI PŘIROZENÉ AKUMULACE VOD V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE.....	40
OBRÁZEK Č. 14 ÚZEMÍ CHRÁNĚNÉ RAMSARSKOU KONVENČÍ V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	41
OBRÁZEK Č. 15 OCHRANNÁ PÁSMA VODNÍCH ZDROJŮ V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	41
OBRÁZEK Č. 16 ZÁPLAVOVÁ ÚZEMÍ Q ₁₀₀ V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE.....	42
OBRÁZEK Č. 17 PŮDNÍ TYPY V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	43
OBRÁZEK Č. 18 LAND COVER V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE.....	45
OBRÁZEK Č. 19 VELKOPLOŠNÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ ČR V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	46
OBRÁZEK Č. 20 ÚZEMÍ NATURE 2000, EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI V ROCE 2013 V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE.....	47
OBRÁZEK Č. 21 BIOSFÉRIKÉ REZERVACE.....	48
OBRÁZEK Č. 22 PŘÍRODNÍ PARKY V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	49
OBRÁZEK Č. 23 FRAGMENTACE KRAJINY (UAT) V ROCE 2013 V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	49
OBRÁZEK Č. 24 DÁLKOVÉ MIGRAČNÍ KORIDORY V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE.....	50
OBRÁZEK Č. 25 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY V RÁMCI ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PLÁNU POVODÍ DUNAJE	51
OBRÁZEK Č. 26 ÚZEMÍ S PŘEKROČENÍM IMISNÍHO LIMITU LV (SO ₂ , PM ₁₀ , CO A Pb).....	52

SEZNAM TABULEK

TABULKA Č. 1 PLATNÉ LIMITY PRO ZNEČIŠŤUJÍCÍ LÁTKY DLE PŘÍLOHY Č. 1 ZÁKONA Č. 201/2012 Sb.....	33
TABULKA Č. 2 ÚZEMÍ S PŘEKROČENÝMI IMISNÍMI LIMITY (% PLOCHY) K ROKU 2011	35

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1

Stanoviska orgánů ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1., zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (Vyjádření z hlediska ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000)..... 60

Seznam zkratk

(d IL)	24 hodinový imisní limit
(r IL)	Roční imisní limit
Ca	Vápník
CO	Oxid uhelnatý
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropská společenství
EVL	Evropsky významná lokalita
GAEC	Good Agricultural and Environmental Condition
CHOPAV	Chráněné oblasti přirozené akumulace vod
LAeq	Ekvivalentní hladina hluku A
LV	Imisní limit podle zákona o ochraně ovzduší 201/2012 Sb.
Mg	Mangan
MH	Mezní hodnota
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NH ₃	Amoniak
Nox	Oxidy dusíku
NPP	Národní plán povodí
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
O ₃	Ozón
PAU	Polycyklické aromatické uhlovodíky
PHP	Plán hlavních povodí
PM ₁₀	Suspendované prachové částice menší než 10 µm
PM _{2,5}	Suspendované prachové částice menší než 2,5 µm
PO	Ptačí oblast
PpZPR	Plány pro zvládnání povodňových rizik
Q ₁₀₀	Stoletý (maximální) průtok, tj. okamžitý průtok, který je dosažen nebo překročen průměrně 1krát za 100 let
Q ₂₀	Stoletý (maximální) průtok, tj. okamžitý průtok, který je dosažen nebo překročen průměrně 1krát za 20 let
Q ₅₀	Stoletý (maximální) průtok, tj. okamžitý průtok, který je dosažen nebo překročen průměrně 1krát za 50 let
SEA	Hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SO ₂	Oxid siřičitý
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚAP	Územně analytické podklady
UAT	Unfragmented Area with Traffic
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VOC	Těkavé organické látky
VZCHÚ	Velkoplošné zvláště chráněné území

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

- 1. Název organizace:** Ministerstvo životního prostředí
Ministerstvo zemědělství
- 2. IČ, bylo-li přiděleno:** MŽP 00164801
MZe 00020478
- 3. Sídlo (bydliště):** MŽP Vršovická 1442/65, Praha 10, 100 10
MZe Těšnov 65/17, Praha 1, 117 05

**4. Jméno, příjmení, adresa,
telefon a e-mail oprávněného
zástupce předkladatele:**

Ing. Josef Nistler
ředitel odboru ochrany vod
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, Praha 10, 100 10
tel.: 267 122 473
Email: Josef.Nistler@mzp.cz

Ing. Miroslav Král, CSc.
ředitel odboru vodohospodářské politiky a protipovodňových
opatření
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 117 05 Praha 1
tel.: 221 812 449
Email: miroslav.kral@mze.cz

B. ÚDAJE O KONCEPCI

1. Název

Národní plán povodí Dunaje

2. Obsahové zaměření (osnova)

Základním legislativním předpisem pro plánování v oblasti vod je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Rámcová směrnice o vodách), která byla následně transponována do zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění, konkrétně hlava IV, §§ 23-26. Jednotlivé paragrafy popisují proces plánování v oblasti vod, účel plánování, jaké plány se pořizují, jejich úrovně a územní členění, definují cíle, způsob zpracování a programy opatření.

Obsah plánů povodí je pak dále upraven vyhláškou č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ve znění pozdějších předpisů.

Osnova textové části:

Úvod

- Úvodní informace o plánování v oblasti vod
- Aktualizace plánu národní části mezinárodní oblasti povodí Labe/Odry/Dunaje
- Členění a struktura národního plánu povodí
- Základní pojmy
- Seznam podkladů
- Seznam zkratk
- Seznam tabulek
- Seznam map
- Přehled akronymů pro národní plány povodí

Charakteristiky národní části mezinárodní oblasti povodí na území České republiky

- Vymezení části mezinárodní oblasti povodí na území České republiky
- Povrchové vody
- Podzemní vody
- Chráněné oblasti

Užívání vod a dopady lidské činnosti na stav vod

- Povrchové vody
- Podzemní vody

Monitoring a hodnocení stavu

- Programy monitoringu povrchových vod
- Hodnocení stavu útvarů povrchových vod

-
- Programy monitoringu podzemních vod
 - Hodnocení stavu útvarů podzemních vod
 - Monitoring chráněných oblastí vázaných na vodní prostředí
 - Hodnocení chráněných oblastí vázaných na vodní prostředí

Cíle pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti vázané na vodní prostředí

- Cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů
- Cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb
- Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability
- Cíle pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary
- Cíle ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha
- Zhodnocení dosažení cílů
- Návrh zvláštních a méně přísných cílů

Souhrn Programu opatření k dosažení cílů

- Souhrn základních opatření
- Souhrn doplňkových a dodatečných opatření

Souhrn výsledků ekonomické analýzy

- Technická, ekonomická a socioekonomická data
- Informace o výnosech z různých užívání vody k uhrazení nákladů na vodohospodářské služby
- Souhrnné náklady na opatření
- Návrh návratnosti nákladů
- Posouzení nákladově nejefektivnější kombinace opatření
- Kroky a opatření směřující k uplatnění principu návratnosti nákladů za vodohospodářské služby

Doplňující údaje

- Evidence dalších podrobnějších programů a plánů s vodohospodářskou tematikou
- Souhrn opatření uskutečněných pro informování veřejnosti a konzultací, jejich výsledků a změn, které byly v jejich důsledku provedeny v NPP
- Seznam příslušných orgánů a popis administrativní koordinace prací na zpracování NPP
- Kontaktní místa a postupy pro získání základní dokumentace a informací o povoleních nakládání s vodami a o aktuálních výsledcích zjišťování a hodnocení stavu vod

Mapové a tabulkové přílohy

3. Charakter

Dle vodního zákona, konkrétně dle ustanovení § 23, je plánování v oblasti vod soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát. Jeho účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy:

- ochrany vod jako složky životního prostředí;
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a
- udržitelného užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

V rámci plánování v oblasti vod se pořizují plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Tyto plány jsou podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení.

Národní plány povodí stanoví cíle pro:

- ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů;
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha;
- hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb;
- zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Národní plány povodí budou dále obsahovat souhrny programů opatření k dosažení uvedených cílů a stanoví strategii jejich financování. Základní obsah národního plánu povodí stanovuje vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik.

Národní plán povodí Dunaje bude doplněn plány povodí pro tři dílčí povodí, a to pro dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu, dílčí povodí Dyje a dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje.

4. Zdůvodnění potřeby pořízení

Proces plánování v oblasti vod probíhá v třech šestiletých cyklech dle Rámcové směrnice o vodách č. 2000/60/ES. První plány povodí byly schváleny do 22. prosince 2009. V průběhu jednotlivých cyklů je průběžně monitorován stav vod, vyhodnocuje se jejich stav, identifikují se vlivy a navrhuje opatření. Dále dochází k změnám v procesu plánování a to jak z hlediska legislativního tak i metodologického. Dle schváleného časového plánu jsou plány přezkoumány a aktualizovány v termínu do 22. prosince 2015.

Na národní úrovni procesu plánování v oblasti vod došlo k následujícím změnám:

Změny právních předpisů¹:

- novela vodního zákona zákonem č. 150/2010 Sb.
- zrušení vyhlášky č. 292/2002 Sb. o oblastech povodí a její nahrazení vyhláškou č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí;
- zrušení vyhlášky č. 142/2005 Sb. o plánování v oblasti vod a její nahrazení vyhláškou č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik;
- nová vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod a její aktualizace

¹ Stav k 1. říjnu 2014.

- nová vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod
- aktualizace vyhlášky č. 197/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství)

Metodické změny:

- změna typologie útvarů povrchových vod
- změna vymezení (hranic) útvarů povrchových i podzemních vod
- změna metodik hodnocení stavu útvarů povrchových a podzemních vod:
 - Metodika pro vymezování mísících zón podle § 6 vyhlášky č. 98/2011 Sb. v útvarech povrchových vod tekoucích (kategorie řeka)
 - změna Metodiky určení silně ovlivněných vodních útvarů
 - Metodika pro hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů – kategorie jezero
 - Metoda pro hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů – kategorie řeka
 - Metodika hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) pomocí biologické složky fyto-bentos
 - Metodika hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) pomocí biologické složky fytoplankton
 - Metodika hodnocení všeobecných fyzikálně-chemických složek ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích
 - Metodika hodnocení chemického a ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka)
 - Metodika hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) pomocí biologické složky makrozoobentos
 - Metodika pro výběr a hodnocení reprezentativnosti monitorovacích míst pro zjišťování a hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) pomocí biologických složek
 - Metodika pro výběr a hodnocení reprezentativnosti monitorovacích míst pro zjišťování a hodnocení chemického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) a chemických ukazatelů pro hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích
 - Metodika hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) pomocí biologické složky ryby
 - Metodika hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích (kategorie řeka) – specifické znečišťující látky
 - Metodika tvorby a obsahu koncepčního modelu útvarů podzemních vod pro druhý cyklus plánů povodí v ČR
 - Metodika hodnocení trendů a zvrátů trendů pro podzemní vody

Změna vymezení dílčích povodí byla vyvolána novelou vodního zákona zákonem č. 150/2010 Sb., která reagovala na Výzvu – Porušení Smlouvy č. 2007/2234 ze dne 16. října 2008 Evropské komise k podání vyjádření k formálnímu upozornění na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici

směrnice č. 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. V odpovědi České republiky prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí ze dne 17. února 2009 bylo Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství analyzováno 72 bodů výzvy a v 37 případech bylo navrženo jejich řešení novelou vodního zákona nebo prováděcími právními předpisy. Z tohoto důvodu byla nově vymezena dílčí povodí. Místo původních osmi „oblastí povodí“ je nově vymezeno deset dílčích povodí (vyhl. č. 393/2010 Sb.). K rozšíření došlo vznikem dílčího povodí Ostatních přítoků Dunaje (oddělením od oblasti povodí Horní Vltavy a oblasti povodí Berounky) a dílčího povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry (oddělením od dílčího povodí Horní a střední Labe a Ohře a dolní Labe).

Národní část mezinárodní oblasti povodí Dunaje je rozdělena na tři dílčí povodí:

- Moravy a přítoků Váhu,
- Dyje,
- Ostatní přítoky Dunaje.

5. Základní principy a postupy (etapy) řešení

Při zpracování národních částí plánů mezinárodních oblastí povodí se vychází z dosud platného Plánu hlavních povodí České republiky, schválených výstupů jednotlivých etap zpracování plánů oblastí povodí, z programů sledování a zjišťování stavu vod a schválených plánů oblastí povodí.

Základní obsah národních plánů povodí je upraven v příloze č. 1 vyhlášky č. 24/2011 Sb., o plánech povodí:

- popis charakteristik částí povodí na území České republiky včetně mapových příloh;
- odhady významných vlivů a dopadů lidské činnosti na stav vodních zdrojů v dotčených povodích; hodnocení stavu vod;
- výsledky ekonomické analýzy hospodaření a vymezení cílů.

Součástí má také být shrnutí programů opatření, pomocí nichž má být cílů plánů dosaženo, včetně souhrnu opatření, která již byla provedena a informování o jejich výsledcích.

Časový plán a program prací pro 2. plánovací období

Plány povodí se zpracovávají ve třech etapách, které představují:

a) přípravné práce, které musí obsahovat

1. Časový plán a program prací pro zpracování plánů povodí, který se musí zveřejnit a zpřístupnit uživatelům vody a veřejnosti k připomínkám, a to nejméně 3 roky před začátkem období, kterého se budou plány povodí týkat.
2. Analýzu všeobecných a vodohospodářských charakteristik povodí, zhodnocení dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod, ekonomickou analýzu užívání vody, a na jejich základě zpracovaný předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v povodí, včetně uvedení umělých vodních útvarů, určení silně ovlivněných vodních

útvary a jeho zdůvodnění a návrhů zvláštních cílů ochrany vod, který se musí zveřejnit a zpřístupnit uživatelům vody a veřejnosti k připomínkám, a to nejméně 2 roky před začátkem období, kterého se budou plány povodí týkat.

b) zpracování návrhů plánů povodí

Návrhy musí být zpracovány podle výsledků přípravných prací a obsahovat programy opatření k dosažení cílů podle § 24 odst. 4 zákona o vodách, zveřejněny a zpřístupněny uživatelům vody a veřejnosti k připomínkám po dobu 6 měsíců nejméně 1 rok před začátkem období, kterého se budou plány povodí týkat.

c) zpracování plánů povodí

Vyhotovené plány povodí musí být upraveny podle vyhodnocení konzultací s uživateli vody a veřejností.

6. Cíle strategie

Ustanovení § 23a) zákona o vodách definuje cíle ochrany vod jako složky životního prostředí následovně:

a) pro povrchové vody

1. Zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v těžce mezinárodní oblasti povodí.
2. Zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu, s výjimkou útvarů uvedených v bodu 3.
3. Zajištění ochrany, zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu.
4. Snížení jejich znečištění prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.

b) pro podzemní vody

1. Zamezení nebo omezení vstupů nebezpečných, zvláště nebezpečných a jiných závadných látek do těchto vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod.
2. Zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním, s cílem dosáhnout dobrého stavu těchto vod.

3. Odvrácení jakéhokoliv významného a trvalějšího vzestupného trendu koncentrace nebezpečných, zvláště nebezpečných a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem účinného snížení znečištění těchto vod.

c) též v oblastech vymezených v § 28 odst. 1, § 30 odst. 1, § 32 odst. 2, § 33 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 35 odst. 1 zákona o vodách a ve zvláště chráněných územích podle zvláštních zákonů dosažení cílů stanovených pro povrchové vody podle písmene a) a pro podzemní vody podle písmene b), pokud v těchto oblastech nejsou pro tyto vody stanoveny zvláštními právními předpisy odlišné požadavky.

Cílů uvedených v odstavci 1 písm. a) bodech 2 a 3, písm. b) bodě 2 a písm. c) je třeba dosáhnout do 22. prosince 2015.

Národní plán povodí Dunaje definuje své cíle takto:

I. Cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů

Rámcovými cíli dle PHP pro **zlepšení stavu povrchových vod** jsou:

- 1) Zamezení zhoršení stavu všech útvarů povrchových vod,
- 2) Zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod (s výjimkou umělých a silně ovlivněných vodních útvarů) a dosažení jejich dobrého stavu,
- 3) Zajištění ochrany a zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu,
- 4) Cílené snížení znečištění nebezpečnými látkami, nutriety a organickými látkami, tj. zastavení nebo postupné odstranění emisí těchto látek a zabránění jejich vnosu z plošných zdrojů

Konkrétní cíle mají být stanoveny v souladu s odst. 3, § 12 vyhl. č 24/2011 Sb., pro jednotlivé vodní útvary nebo typy vodních útvarů.

Rámcovými cíli dle PHP pro **zlepšení stavu podzemních vod** jsou:

- 1) Zamezení nebo omezení vstupů znečišťujících látek do podzemních vod a zamezení zhoršení stavu všech vodních útvarů těchto vod,
- 2) Zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů podzemních vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním a dosáhnout dobrého stavu těchto vod,
- 3) Odvrácení jakéhokoliv významného a trvalějšího vzestupného trendu koncentrace nebezpečných, zvláště nebezpečných látek a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem snížení znečištění podzemních vod,
- 4) Sledování vývoje stavu a zásob podzemních vod a možností jejich využití

Konkrétní cíle mají být stanoveny v souladu s odst. 3, § 12 vyhl. č 24/2011 Sb., pro jednotlivé vodní útvary nebo typy vodních útvarů.

Pro **chráněné oblasti vázané na vodní prostředí** je cílem dosáhnout do roku 2015 souladu se všemi normami a cíli RSV v chráněných oblastech, pokud právní předpisy, podle kterých byly jednotlivé chráněné oblasti zřízeny, nestanoví jinak (čl. 4 odst. 1c RSV). U útvarů povrchových a podzemních vod, které se nacházejí v chráněných oblastech, je proto třeba vedle environmentálních cílů RSV zohlednit i ty cíle, které vyplývají z dalších právních předpisů Společenství, jako například nařízení o chráněných oblastech, pokud se týkají jakosti vody.

Nadregionální strategie k dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí

Povrchové vody

Nadregionální strategie ke snížení organického znečištění pro období 2016 - 2021

- Cílem nadregionální strategie k dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí je:
- Další snižování znečištění povrchových vod městskou odpadní vodou implementací směrnice o čištění městských odpadních vod.
- Další snižování organického znečištění povrchových vod z hlavních průmyslových a zemědělských zařízení implementací směrnice o průmyslových emisích.

Nadregionální strategie ke snížení organického znečištění pro období 2016 - 2021

- Další snížení celkového množství živin vstupujících do Dunaje a jeho přítoků a snížení zatížení Černého moře živinami.
- Další snížení bodových zdrojů znečištění živinami pomocí implementace řízení podle cílů popsanych u organického znečištění vzhledem k tomu, že tyto rovněž řeší problematiku znečištění živinami.
- Další snížení znečištění podzemních a povrchových vod dusíkem pomocí implementace nitrátové směrnice
- Zajištění udržitelné zemědělské produkce, bilance živin v půdě a další snížení plošného znečištění pomocí implementace základních a nákladově efektivních doplňkových agroenvironmentálních opatření ve spojitosti se společnou zemědělskou politikou EU.

Nadregionální strategie ke snížení znečištění nebezpečnými látkami pro období 2016 - 2021

- Získat chybějící informace o nebezpečných látkách relevantních pro mezinárodní oblast povodí Dunaje.
- Další snížení množství nebezpečných látek vstupujících do Dunaje a jeho přítoků implementací směrnice EQS.
- Další snížení bodových zdrojů emisí implementací řízení podle cílů, jak je popsáno u organického znečištění, vzhledem k tomu, že také řeší znečištění nebezpečnými látkami.
- Další snížení plošného znečištění zemědělskými chemikáliemi implementací doplňkových opatření ve spojení se Společnou zemědělskou politikou EU, implementací směrnice Rady 86/278/EHS o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství a Rámcové směrnici EU (2009/128/ES) o udržitelném používání pesticidů.
- Zajištění bezpečné aplikace chemikálií implementací *Směrnice Rady 91/414/EHS* o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, nařízení REACH a nařízení o biocidech.
- Minimalizace rizika havárií používáním vylepšených technologií a zaváděním vhodných bezpečnostních opatření implementací směrnic Seveso, o průmyslovém znečištění a o nakládání s odpady z těžebního průmyslu.

Nadregionální strategie k zajištění podélné prostupnosti vodních toků pro období 2016 – 2021

- Výstavba opatření podporujících rybí migraci na stávajících migračních překážkách s cílem zlepšení podélné průchodnosti na Dunaji a zajištění samo rozmnožovací schopnosti populace jesetera a dalších migrujících druhů ryb.
- Specifikace počtu a umístění opatření podporujících rybí migraci a dalších opatření k zlepšení podélné průchodnosti, které budou realizovány do roku 2021.
- Předcházet novým překážkám rybí migrace v nových infrastrukturních projektech. Nové nevyhnutelné překážky budou v rámci projektové přípravy obsahovat opatření k zajištění rybí migrace s ohledem na BET a BAT.
- Obnova, zachování a zlepšení morfologie vodních toků, přírodních stanovišť a jejich průchodnost pro zajištění samo rozmnožovací schopnosti populace jesetera a dalších typově specifických rybích obsádek v Dunaji včetně dalších přítoků, které rovněž přispívají k zlepšení biologické složky ekologického stavu.
- Specifikace umístění a rozsahu opatření k zlepšení hydromorfologie vodních toků, která budou realizována do roku 2021.

Nadregionální strategie k zajištění propojení přilehlých údolních niv a mokřadů pro období 2016 - 2021

- Ochrana, zachování a obnova údolních niv a mokřadů s cílem zajištění biodiverzity, dosažení dobrého stavu v propojených vodních tocích, povodňová ochrana, snížení znečištění a adaptace na změnu klimatu do roku 2021.
- Specifikace počtu, umístění a plochy údolních niv a mokřadů, které budou obnoveny a propojeny s přilehlým vodním tokem do roku 2021.

Nadregionální strategie k zmírnění změn průtokových režimů pro období 2016 - 2021

- Vzdouvání: návrh a realizace opatření k zlepšení hydromorfologického stavu příslušných útvarů povrchových vod.
- Odběry: zajištění ekologického průtoku s cílem dosažení dobrého stavu biologických složek ekologického stavu nebo potenciálu útvarů povrchových vod a dále zajištění požadavků pro chráněné druhy a stanoviště.
- Špičkování MVE: provést šetření a vypracovat studie ke zvýšení znalostí o vlivu špičkování na biologickou složku stavu útvarů povrchových vod a následně navrhnout nákladově efektivní opatření ke zmírnění tohoto vlivu.

Podzemní vody*Změny jakosti podzemních vod*

- Využití dalších kroků k prevenci významných ztrát polutantů z technických zařízení a snížení dopadu havarijního znečištění použitím příslušných bezpečnostních opatření.

Změny v množství podzemních vod

- Vyváženě využívání zdrojů podzemních vod a nepřekračování dostupných zdrojů podzemních vod.

II. Cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb

Rámcovými cíli ve vodohospodářských službách jsou:

a) V okruhu rozvoje a obnovy vodohospodářské infrastruktury

- zvyšovat počet obyvatel připojených na vodovody pro veřejnou potřebu v souladu s cíli Protokolu o vodě a zdraví a zajistit přístup k pitné vodě pro všechny, zejména podporovat, aby se na vodovod pro veřejnou potřebu mohli připojit i obyvatelé v okrajových místech měst a obcí a obyvatelé malých obcí;
- podporovat zajištění kvalitních zdrojů pitné vody pro individuální zásobování domácností, pro které z technických nebo ekonomických důvodů není možné připojení na vodovod pro veřejnou potřebu;
- urychlit obnovu poruchových a zastaralých vodovodních sítí a tím snížit jak ztráty pitné vody ve vodovodních sítích pod úroveň 5 000 l/km/den, dlouhodobě pak na úroveň nejvyspělejších států Evropské unie, tak i snížit počty havárií a související negativní důsledky, zejména na infrastrukturu měst;
- zvyšovat počet obyvatel připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu;
- zajistit rychlé dokončení investičních akcí pro splnění požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění odpadních vod tak, aby bylo odvráceno nebezpečí žaloby Evropského soudního dvora;
- zabezpečit potřebné finanční prostředky pro vodní hospodářství diverzifikací finančních zdrojů účinným uplatněním principu „uživatel platí“ za nakládání s vodami, využíváním vodních zdrojů;
- zajistit pokračování investičních podpor pro rozvíjení vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací s akcentem na malé obce.

b) V okruhu zlepšování kvality a zabezpečení vodohospodářských služeb

- vytvářet podmínky pro povolená nakládání s vodami k umožnění spolehlivého poskytování vodohospodářských služeb, aby voda používaná pro úpravu na vodu pitnou splňovala požadavky na její jakost v souladu s vyhláškou č. 428/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů;
- zabezpečit vysokou míru spolehlivosti provozu vodních děl pro poskytování vodohospodářských služeb včetně zajištění jejich bezpečnosti; jde zejména o přehrady, jezy a další vodní díla, která jsou v trvalém provozu 30 až 100 i více let a budou ve střednědobém a dlouhodobém výhledu vyžadovat zásadní rekonstrukce (k těmto rekonstrukcím přistupovat šetrně s ohledem na ochranu přírody a krajiny);
- v souvislosti s klimatickou změnou pravidelně vyhodnocovat na základě nových monitorovaných dat míru zabezpečení vodních zdrojů a snažit se zajistit její udržitelnost
- podporovat propojování vodovodů do vodárenských soustav s kapacitními a kvalitními vodními zdroji;
- omezit případy nedodržování limitních hodnot jakosti pitné vody (vyjádřené jako % nedodržování limitních hodnot):
 - u vodovodů nad 5000 obyvatel – do 0,1 % u ukazatelů;
 - s nejnižší mezní hodnotou (NMH) a do 1,0 % u ukazatelů;

- s mezní hodnotou (MH), u vodovodů do 5000 obyvatel – do 1,0 % u ukazatelů s NMH, do 3,0 % u ukazatelů s MH;
 - zdokonalovat systémy zabezpečení vodohospodářských služeb za mimořádných a krizových situací;
 - vytvářet efektivní regulační nástroje veřejné správy, se záměrem dosáhnout korektních vztahů mezi poskytovateli a odběrateli vodohospodářských služeb;
 - v souladu s koncepcí vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015 vyplývají pro oblast rozvoje a obnovy vodohospodářské infrastruktury následující koncepční úkoly:
- c) V okruhu uplatňování principu návratnosti nákladů vodohospodářských služeb**
- zabezpečit potřebné finanční prostředky pro vodní hospodářství diverzifikací finančních zdrojů účinným uplatněním principu „uživatel platí“ za nakládání s vodami, využíváním vodních zdrojů a za ochranu před povodněmi;
 - vytvářet podmínky pro zajištění trvalé udržitelnosti investic obnovou podle racionálních plánů financování obnovy za podmínek sociálně přijatelné ceny pro vodné a ceny pro stočné a zajistit pokračování investičních podpor pro rozvíjení vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací s akcentem na malé obce;
- d) V okruhu plánování v oblasti vod a koncepce rozvoje vodovodů a kanalizací**
- dále rozvíjet obsah a integraci informací v databázích Informačního systému veřejné správy rozběhnutím II. fáze projektu Informačního systému VODA České republiky;
 - do konce roku 2007 byl zpracován Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky. Podrobnými Tento materiál, respektive jeho podrobnější krajské verze, slouží jako podklad pro plány oblastí povodí, jsou každoročně aktualizovány formou schválených změn v jednotlivých obcích;
 - cílem je nadále průběžně aktualizovat tuto koncepci rozvoje, aby se vzájemně respektovaly úzce související cíle a navržená opatření;

III. Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability

Rámcové cíle:

- a) zajištění ochrany vodních poměrů v krajině;
- b) obnova vodního režimu a zlepšování přirozené retenční schopnosti krajiny;
- c) zajištění ochrany morfologie přirozených koryt vodních toků a ochrany všech typů mokřadů podle Ramsarské úmluvy;
- d) zlepšení hydromorfologických ukazatelů v korytech vodních toků a v údolních nivách;
- e) zlepšování kvality a stability vodních a na vodu vázaných ekosystémů;
- f) udržení a systematické zvyšování biologické rozmanitosti původních druhů, zachování či zlepšení migrační propustnosti vodních toků pro vodní a na vodu vázané živočichy;
- g) obnova a vytváření přírodních a přírodě blízkých biotopů (revitalizace), podpora přirozených ekologických procesů (samovolná renaturace);

- h) zajištění uplatňování a dodržování standardů zemědělského hospodaření týkající se ochrany životního prostředí (cross compliance);
- i) zajištění ochrany a obnova trvalých porostů na březích vodních toků a rybníků v šíři minimálně 3 m od břehové čáry.

Konkrétní cíle:

- vytvořit jednotnou koncepci ČR zaměřenou na zlepšování přirozené retenční schopnosti a ekologické stability krajiny;
- vytvořit vhodné legislativní předpisy a finanční nástroje k prosazení rámcových cílů do konkrétních opatření;
- Průběžně aktualizovat hodnocení ekologické stability krajiny a centralizovat data z krajských úřadů, aby byl přehled o stavu v celé ČR;
- do vytvoření koncepce se zaměřit na problematické lokality (oblasti s urychleným odtokem, s nízkou retenční schopností, nadměrnou erozí, technicky upravené toky, nerozčleněná rozsáhlá zemědělská území, zatravněné toky a meliorace) a v nich hledat plošná ucelená řešení a nikoliv pouze lokální opatření.

IV. Cíle pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary

Rámcové cíle jsou zakotveny v rámcové směrnici o vodách a jsou totožné jako u povrchových vod. Konkrétní cíle jsou stanoveny individuálně dle schválené metodiky pro určení ekologického potenciálu. Při jejich určení se vychází z Přílohy č. 3 tabulky 1b v NV č. 23/2011 Sb. ve znění NV č. 229/2007. V NPP jsou uvedeny jednotlivé silně ovlivněné a umělé vodní útvary (HMWB a AWB) a k nim seznam ukazatelů, u nichž nebylo dosaženo dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu. Pro tyto ukazatele byly identifikovány odpovídající vlivy a na ně byla následně navržena opatření, zajišťující jejich eliminaci či snížení do roku 2021. V případě, že se to nepodařilo, jsou aplikovány příslušné výjimky. U útvarů s neznámým stavem je třeba do příštího hodnocení stavu zajistit jejich sledování formou zřízení monitoringu.

V. Cíle ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha

Z koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015 vyplývají tyto cíle:

- uplatňovat systém konkrétních adaptačních opatření na klimatickou změnu zejména s ohledem na omezení následků hydrologických extrémů při přípravě II. etapy plánů povodí;
- rozšíření a posílení uplatňování standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC - good agricultural and environmental condition) ve prospěch vodního hospodářství posílením retence vody v území hydrologických povodí, omezení eroze a zabránění úniků škodlivých látek do vodních zdrojů od 1.7.2011.

Rámcové cíle ke snížení nepříznivých účinků povodní

(Níže uvedené cíle se netýkají oblastí s významným povodňovým rizikem)

Základním dokumentem, formulujícím rámec konkrétních postupů a preventivních opatření ke zvýšení systémové protipovodňové ochrany, je Strategie ochrany před povodněmi, která konstatuje, že povodně jsou přírodní fenomén, kterému nelze zabránit. Jejich nepravidelný výskyt a variabilní rozsah nepříznivě ovlivňují vnímání rizik, která přinášejí, což komplikuje systematickou realizaci preventivních opatření. Povodně představují pro Českou republiku největší přímé nebezpečí v oblasti přírodních katastrof a mohou být i příčinou závažných krizových situací, při nichž vznikají nejenom rozsáhlé materiální škody, ale rovněž ztráty na životech obyvatel postižených území a dochází k rozsáhlé devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod.

Rámcové cíle ke snížení nepříznivých účinků povodní se dělí na:

- 1) Prevence před povodněmi
- 2) Cíle v době zvládnání povodně
- 3) Cíle v době po povodni

Prevence před povodněmi

- a) zdokonalit legislativní a ekonomické nástroje související se zabezpečením preventivních opatření;
- b) zkvalitnit operativní a informativní části povodňových plánů;
- c) zabezpečit nácviky povodňových situací za účasti ohrožených subjektů;
- d) podpořit pojištění proti rizikům povodňových škod, jako základní nástroj ochrany majetkových hodnot;
- e) zdokonalit podklady o rozsahu povodněmi ohrožených území včetně související infrastruktury, o charakteristikách průběhu povodní, povodňovém riziku a jeho zvládnání;
- f) omezovat aktivity v záplavových územích zhoršující odtokové poměry a zvyšující povodňová rizika;
- g) zajišťovat efektivní návrhy preventivních protipovodňových opatření na základě kvalitních podkladů a optimalizace variant koncepcí řešení povodňové ochrany s uplatňováním rizikové analýzy, analýzy nákladů a užitků;
- h) při návrhu preventivních protipovodňových opatření hledat vhodnou kombinaci opatření v krajině zvyšující přirozenou akumulaci a retardaci vody v území a technických opatření ovlivňujících průtoky a objemy povodňových vln;
- i) používat takové způsoby hospodaření na zemědělské a lesní půdě, aby nedocházelo ke zhoršování retenční schopnosti půdy a negativnímu ovlivňování vodního režimu v krajině;
- k tomu připravit a zavést odpovídající ekonomické nástroje;
- j) využít dostupných finančních podpor z relevantních národních programů i finančních zdrojů Evropské unie ke zlepšení prevence před povodněmi v ohrožených územích;
- k) zlepšovat technický stav vodních děl a jejich provoz s ohledem na povodňovou ochranu;
- l) zkvalitnit a rozšířit komunikaci s veřejností o všech aspektech povodňové prevence;

- m) podporovat zapojení odborných institucí relevantních oborů do mezinárodní spolupráce se záměrem zlepšovat ochranu před povodněmi jak v rámci evropské spolupráce, tak k efektivnímu přenosu know-how;
- n) koordinovat plány ochrany před povodněmi v rámci mezinárodních povodí.

V době zvládnání povodně

- a) zkvalitnění hlásné a předpovědní služby, rovněž i ve vztahu k sousedním státům;
- b) zvýšení užité hodnoty a spolehlivosti povodňových předpovědí;
- c) zvyšování povědomí o nebezpečí povodní u ohroženého obyvatelstva, zlepšení praktických znalostí při zvládnutí povodňového nebezpečí a zkvalitnění jejich součinnosti s povodňovými orgány a složkami integrovaného záchranného systému;
- d) zlepšení součinnosti účastníků povodňové ochrany včetně poskytování včasných, kvalitních a aktuálních informací a zkvalitnění komunikačních systémů;
- e) zvýšení schopnosti pracovníků vodohospodářských dispečinků správců povodí, povodňových orgánů, složek integrovaného záchranného systému a systému nouzového hospodářství řešit mimořádné povodňové situace;
- f) zkvalitnění poskytování aktuálních informací obyvatelstvu prostřednictvím povodňových orgánů;
- g) zlepšení dostupnosti informací pro veřejnost o všech druzích povodňového nebezpečí včetně specifického lokálního ohrožení zvláštními povodněmi.

V době po povodni

- a) zdokonalení pravidel a podmínek poskytování pomoci ze zdrojů veřejných rozpočtů pro opravu, rekonstrukci nebo nahrazení majetku prokazatelně postiženého povodní v zájmu urychlené obnovy základních funkcí v území;
- b) zpracování zásad pro jednotnou formu dokumentace vyhodnocení povodně.

Konkrétní cíle v oblasti prevence před povodněmi:

Cílová ochrana zastavěných území, vyjádřená N-letostí průtoků, které ještě nepůsobí škody, se stanoví rámcově podle následujících zásad:

- historická centra měst, historická zástavba – Q_{100} ;
- souvislá zástavba, průmyslové areály – Q_{50} ;
- rozptýlená obytná a průmyslová zástavba a souvislá chatová zástavba – Q_{20} ;
- izolované objekty – individuální ochrana.

Přičemž je třeba brát v úvahu konkrétní podmínky a specifika území, kterými jsou

- stupeň rizika charakterizovaný hloubkou záplavy a rychlostí vody;
- počet ohrožených obyvatel;
- výše potenciálních škod v zaplaveném území;
- vznik dalších škod, vyplývajících např. z omezení dopravy, ohrožení významných vodních zdrojů, přerušování dodávky energií apod.

Rámcové cíle ke snížení nepříznivých účinků sucha

- a) zavádět adaptační opatření specifikovaná v Národním programu pro zmírnění dopadů změny klimatu v České republice;
- b) zapojit ostatní sektory hospodářství a kraje do dlouhodobých prognóz nároků na vodu při adaptaci na předpokládané klimatické změny;
- c) připravit návrhy legislativních opatření pro dosažení provázanosti zpracování plánů oblastí povodí s řešením komplexních pozemkových úprav;
- d) uplatňovat v generelech odvodnění urbanizovaných území koncepci nakládání s dešťovými vodami, umožňující jejich zadržování, vsakování i přímé využívání;
- e) uplatňovat požadavky pro „dobrý zemědělský a environmentální stav“ a požadavky „cross compliance“ s ohledem na zvýšení vsakování vody;
- f) vytvořit vhodné programy výzkumu a vývoje;
- g) zajistit obnovu funkcí stávajících vodních nádrží odstraněním sedimentů;
- h) zajistit ochranu lokalit vhodných pro umělou akumulaci povrchových vod pro účely kompenzace dopadu klimatické změny.

7. Přehled uvažovaných variant řešení

Realizace Národního plánu povodí Dunaje probíhá v souběhu s jeho strategickým posouzením (SEA). Tato součinnost určuje variantnost přípravy strategického dokumentu na základě dimenzí jednotlivých doporučení SEA posuzovatele.

Koncepční dokument vzniká formou průběžného projednávání jednotlivých návrhů (doporučení). Konečná podoba strategického dokumentu bude monovariantní, čili bude představovat nejvhodnější řešení definované na základě konsenzu a optimalizací jednotlivých doporučení.

8. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

8. 1 Vazby s následujícími koncepcemi

Národní plán povodí Dunaje má z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví vztah k následujícím národním a regionálním koncepcím. Podrobné vyhodnocení vztahů a jejich případné kladné či záporné kumulace s ohledem na životní prostředí a veřejné zdraví bude provedeno v rámci zpracování dokumentace vyhodnocení vlivů Národního plánu povodí Dunaje na životní prostředí po obdržení závěru zjišťovacího řízení.

Nadnárodní úroveň

- Plán mezinárodní oblasti povodí Dunaje (2009)

Národní úroveň

- Plán národní části mezinárodní oblasti povodí Dunaje
- Plán hlavních povodí České republiky (2007)
- Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR
- Aktualizace Strategie udržitelného rozvoje ČR (2009)
- Státní politika životního prostředí ČR 2011-2020 (2012)
- Operační program Rybářství 2014 – 2020 (2014)
- Aktualizace Státní energetické koncepce České republiky (2014)
- Operační program Životní prostředí 2014 - 2020 (2014)
- Program rozvoje venkova České republiky na období 2014 - 2020 (2014)
- Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu (2014)
- Operační program Doprava pro programové období 2014 - 2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020 (2013)
- Dopravní politika České republiky pro období 2014 - 2020 s výhledem do roku 2050
- Dopravní sektorové strategie 2. fáze
- Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015 (2011)
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky (2008)
- Státní surovinová politika (2004)
- Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)
- Akční program zdraví a životní prostředí České republiky (1998)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Strategie ochrany před povodněmi na území ČR (2000)
- Akční program udržitelné ochrany před povodněmi v povodí Dunaje (2004)
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR (2010)
- Koncepce přírodě blízkých protipovodňových opatření (2007)
- Koncepci řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodě blízkých opatření
- Národní akční plán České republiky pro energii z obnovitelných zdrojů

- Akční plán pro biomasu v ČR na období 2012 – 2020
- Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí
- Aktualizace Politiky územního rozvoje
- Plán oblasti povodí Dolní Vltava
- Plán oblasti povodí Horní a střední Labe
- Plán oblasti povodí Horní Vltava
- Plán oblasti Povodí Ohře a Dolního Labe
- Plán oblasti povodí Berounky
- Plán oblasti povodí Dyje
- Plán oblasti povodí Moravy
- Plán oblasti povodí Odry

Regionální úroveň

Plzeňský kraj

- Koncepce ochrany přírody a krajiny v Plzeňském kraji
- Územně energetická koncepce Plzeňského kraje
- Koncepce dopravy Plzeňského kraje
- Koncepce regionálního rozvoje venkova a zemědělství Plzeňského kraje
- Krajské koncepce hospodaření s odpady Plzeňského kraje
- Program rozvoje vodovodu a kanalizací Plzeňského kraje
- Povodňový plán Plzeňského kraje
- Studie protipovodňových opatření na území Plzeňského kraje
- Studie ochrany vod Plzeňského kraje
- Plán odpadového hospodářství Plzeňského kraje

Jihočeský kraj

- Program rozvoje Jihočeského kraje 2014 - 2020
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje a změna č. 1 a č. 2
- Akční plán rozvoje Jihočeského kraje
- Plán odpadového hospodářství Jihočeského kraje
- Územní energetická koncepce Jihočeského kraje
- Koncepce ochrany přírody Jihočeského kraje
- Koncepce protipovodňové ochrany na území Jihočeského kraje

Pardubický kraj

- Program rozvoje Pardubického kraje
- Aktualizace Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje
- Regionální surovinová politika - Pardubický kraj
- Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje
- Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova Pardubického kraje
- Koncepce protipovodňové ochrany Pardubického kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje

Kraj Vysočina

- Strategie Kraje Vysočina 2020
- Aktualizace Programu rozvoje kraje Vysočina
- Program rozvoje Kraje Vysočina na období 2015-2018
- Povodňový plán pro území Kraje Vysočina
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina
- Komplexní aktualizace Programu rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina od roku 2015
- Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina
- Územní energetická koncepce Kraje Vysočina

Jihomoravský kraj

- Aktualizace strategické vize Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020 (2012)
- Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017
- Generel dopravy Jihomoravského kraje
- Strategie rozvoje Jihomoravského kraje
- Územně energetická koncepce
- Generel dopravy Jihomoravského kraje, 2006
- Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
- Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje
- Studie protipovodňových opatření
- Povodňový plán Jihomoravského kraje 2009

Zlínský kraj

- Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 - 2016 (2014)
- Aktualizace koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje (2012)
- Aktualizace Generelu dopravy Zlínského kraje - Návrh výhledové koncepce (2011)
- Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji
- Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 - 2020
- Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje
- Studie o lesním hospodářství

Olomoucký kraj

- Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje pro léta 2012-2015
- Aktualizace Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Olomouckého kraje (PRVKÚK)
- Územní energetická koncepce
- Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova v Olomouckém kraji

Moravskoslezský kraj

- Aktualizace Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009-2016, po aktualizaci na léta 2009-2020 (2012)
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009-2016 (2010)
- Politika životního prostředí Moravskoslezského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje
- Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje
- Územní energetická koncepce Moravskoslezského kraje
- Koncepce strategie ochrany přírody a krajiny
- Koncepce rozvoje zemědělství a venkova Moravskoslezského kraje
- Program rozvoje Moravskoslezského kraje
- Koncepce rozvoje zemědělství a venkova v Moravskoslezském kraji

Územně plánovací dokumentace

- Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje včetně aktualizací
- Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje včetně aktualizací
- Zásady územního rozvoje Pardubického kraje včetně aktualizací
- Zásady územního rozvoje kraje Vysočina
- Územní prognóza Jihomoravského kraje
- Zásady územního rozvoje Zlínského kraje včetně aktualizací
- Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje včetně aktualizací
- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje

8. 2 Možnost kumulace vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Vzhledem k zaměření koncepce, definovaným cílům, respektive opatřením vedoucím k plnění cílů a fázi posuzování vlivů na životní prostředí nebyly doposud stanoveny případné kumulace negativních vlivů na životní prostředí v souběhu s dalšími případnými záměry. Navrhované cíle a jejich prováděcí opatření mají primární funkci chránit a zlepšovat stav vodního prostředí ČR jako jedné ze základních složek životního prostředí.

9. Předpokládaný termín dokončení

Národní plán povodí Dunaje by měl být schválen vládou ČR a vydán jako opatření obecné povahy v prosinci 2015.

10. Návrhové období

Národní plán povodí Dunaje bude zpracován pro období 2016 – 2021.

11. Způsob schvalování

Národní plány povodí pořizuje Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými správci povodí a místně příslušnými krajskými úřady. Schvaluje je vláda ČR. Národní plány povodí vydává po schválení vládou ČR Ministerstvo zemědělství jako opatření obecné povahy.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Vymezení dotčeného území

Polygon zájmového území Národního plánu povodí Dunaje je tvořen spádovým územím tří dílčích povodí patřících k úmoří Černého moře, jedná se o Dílčí povodí Dyje; Dílčí povodí Moravy a přítoku Váhu a Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje.

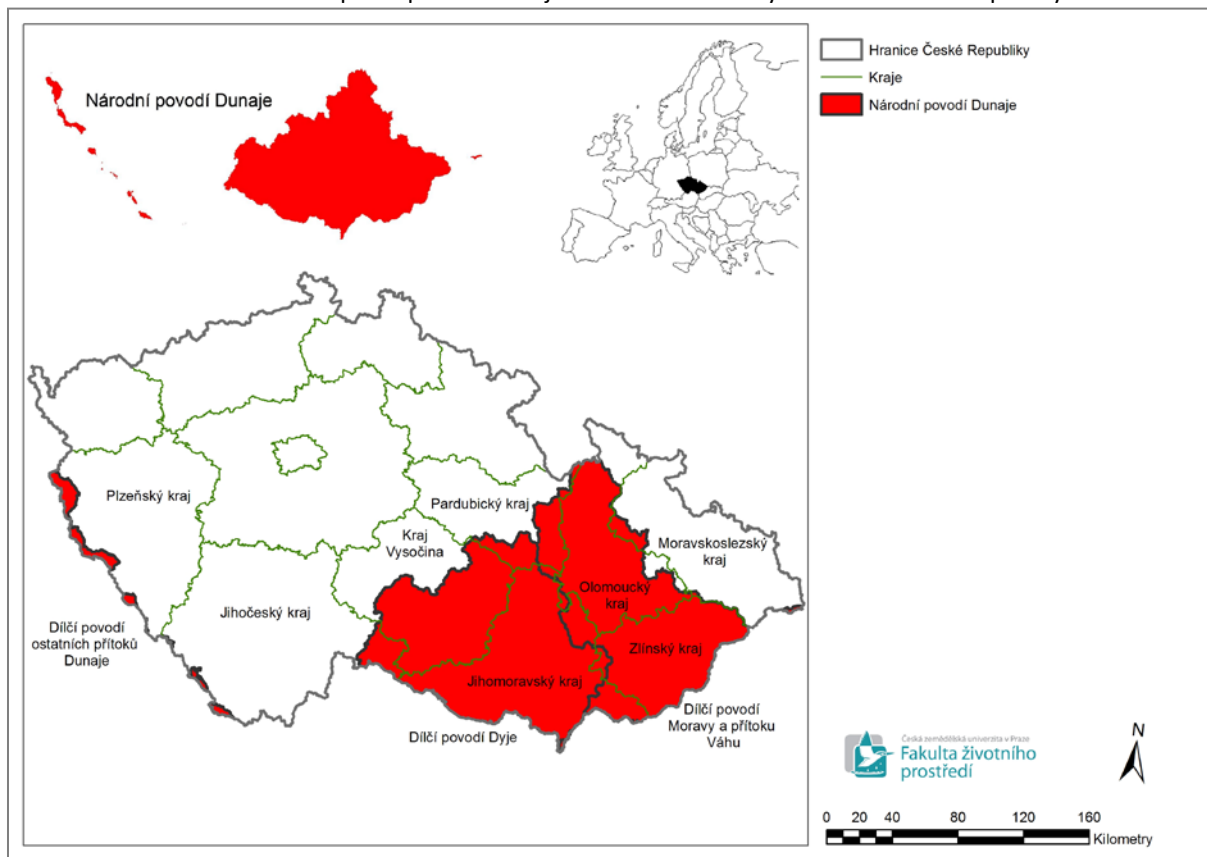
Rozloha spádového území pro Národní plán povodí Dunaje činí 21 688 km², což představuje přibližně 2,7 % z celkové plochy mezinárodní oblasti povodí Dunaje

2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

Územně samosprávné členění České republiky vychází ze základních jednotek obcí. Jako vyšší územně samosprávné celky jsou definovány kraje. Na základě vymezení spádové oblasti Národního plánu povodí Dunaje se předpokládá ovlivnění území následujících krajů (NUTS III, obrázek č. 2):

Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích;	CZ031
Plzeňský kraj se sídlem v Plzni;	CZ032
Pardubický kraj se sídlem v Pardubicích;	CZ053
Kraj Vysočina se sídlem v Jihlavě;	CZ063
Jihomoravský kraj se sídlem v Brně;	CZ064
Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně;	CZ072
Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci;	CZ071
Moravskoslezský kraj se sídlem v Ostravě.	CZ080

Obrázek č. 2 Území Národního plánu povodí Dunaje v kontextu dotčených územních samosprávných celků

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

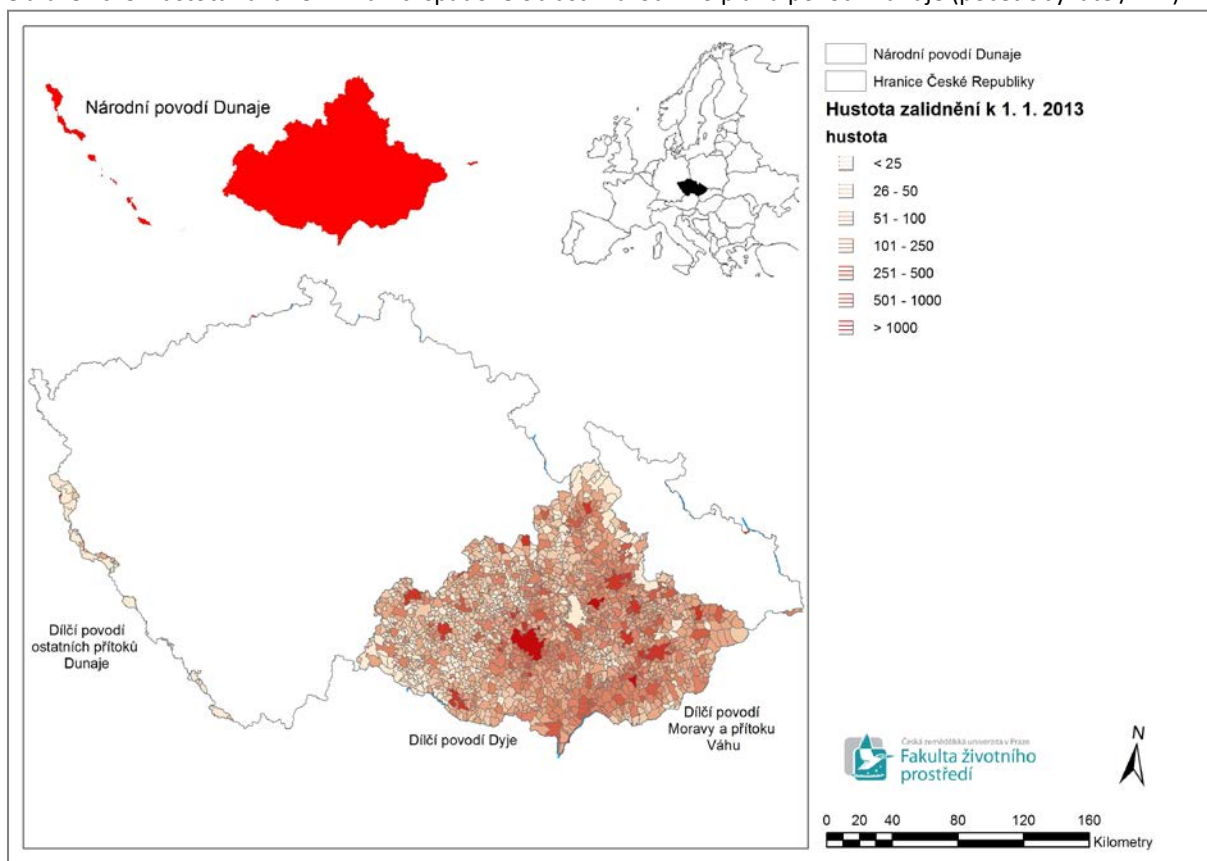
Nejvýznamnějšími toky v povodí vedle řeky Moravy jsou řeky Dyje, Svratka, Jihlava a Bečva. Nejvýznamnější vodní díla (přehrady) jsou převážně vybudovány v dílčím povodí Dyje.

Obyvatelstvo a průmysl

Nejhustěji osídlené jsou nížinné oblasti řek s krajskými městy a jejich okolím: v kraji Jihomoravském je to město Brno a okolí, v kraji Olomouckém města Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a jejich okolí, v kraji Vysočina města Třebíč, Jihlava a Žďár nad Sázavou s jejich okolím, v kraji Zlínském Zlín a Otrokovice (obrázek č. 3).

Nejméně osídlené jsou horské oblasti Jeseníků, Beskyd, Oderských vrchů, Javorníků, Vsetínských a Hostýnských vrchů a Bílých Karpat, dále některé oblasti Českomoravské vrchoviny a Šumavy.

Obrázek č. 3 Hustota zalidnění v rámci spádové oblasti Národního plánu povodí Dunaje (počet obyvatel/km²)

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Průmysl je soustředěn zejména ve střední a jižní části uceleného hydrologického povodí, a to zejména v okolí brněnské aglomerace. Hlavními odvětvími jsou průmysl:

- zpracovatelský - z toho dominuje gumárenský a plastikářský průmysl,
- potravinářský,
- strojírenský,
- textilní a oděvní,
- dřevařský.

Hlavní sdělení ke stavu životního prostředí pro rok 2013

V dlouhodobějším vývoji od roku 2000 je trend stavu životního prostředí v rámci celé České republiky stagnující s meziročními výkyvy, které jsou provázány s růstem respektive propadem ekonomiky. Tuto základní charakteristiku lze přejímat i pro zájmové území Národního plánu povodí Dunaje. Konkrétní stav životního prostředí je s ohledem na nejistý vývoj socioekonomických zátěží i dalších faktorů poněkud nestabilní a může mít v budoucnu výkyvy v pozitivním i negativním směru.

Stav životního prostředí v rámci spádového území Národního plánu povodí Labe z hlediska kvality ovzduší není stále zcela vyhovující. Nalézají se zde stále oblasti, kde je potřeba zlepšovat kvalitu ovzduší. Tato území se zhoršenými charakteristikami kvality ovzduší mají územně hraniční charakter. Jedná se zejména o průmyslově zatížené oblasti, či území s intenzivní silniční dopravou a oblasti malých sídel, kde tlak na životní prostředí pochází především z vytápění domácností.

Z hlediska jakosti vody ve vodních tocích náleží většina hodnocených úseků vodních toků do I. až III. třídy jakosti vod (neznečištěná, mírně znečištěná a znečištěná voda).

Stálým negativně působícím faktorem je snížená retenční kapacita krajiny. Stav lesů je poznamenán zejména monokulturním hospodařením. Většina lesů má značně posunutou druhovou a prostorovou skladbu dřevin. Zemědělská krajina je ohrožena dlouhodobou absencí extenzivních forem hospodaření na loukách a pastvinách a erozí nevhodně obdělávané orné půdy. Intenzivní hospodaření na loukách a pastvinách i druhý extrém, ponechání takových pozemků ladem vede k poklesu jejich biodiverzity. Intenzivní hospodaření je příčinou snížené biodiverzity větších rybníků, ve kterých nejsou příznivé životní podmínky pro většinu makrofyt, ryb a pro vodní ptactvo.

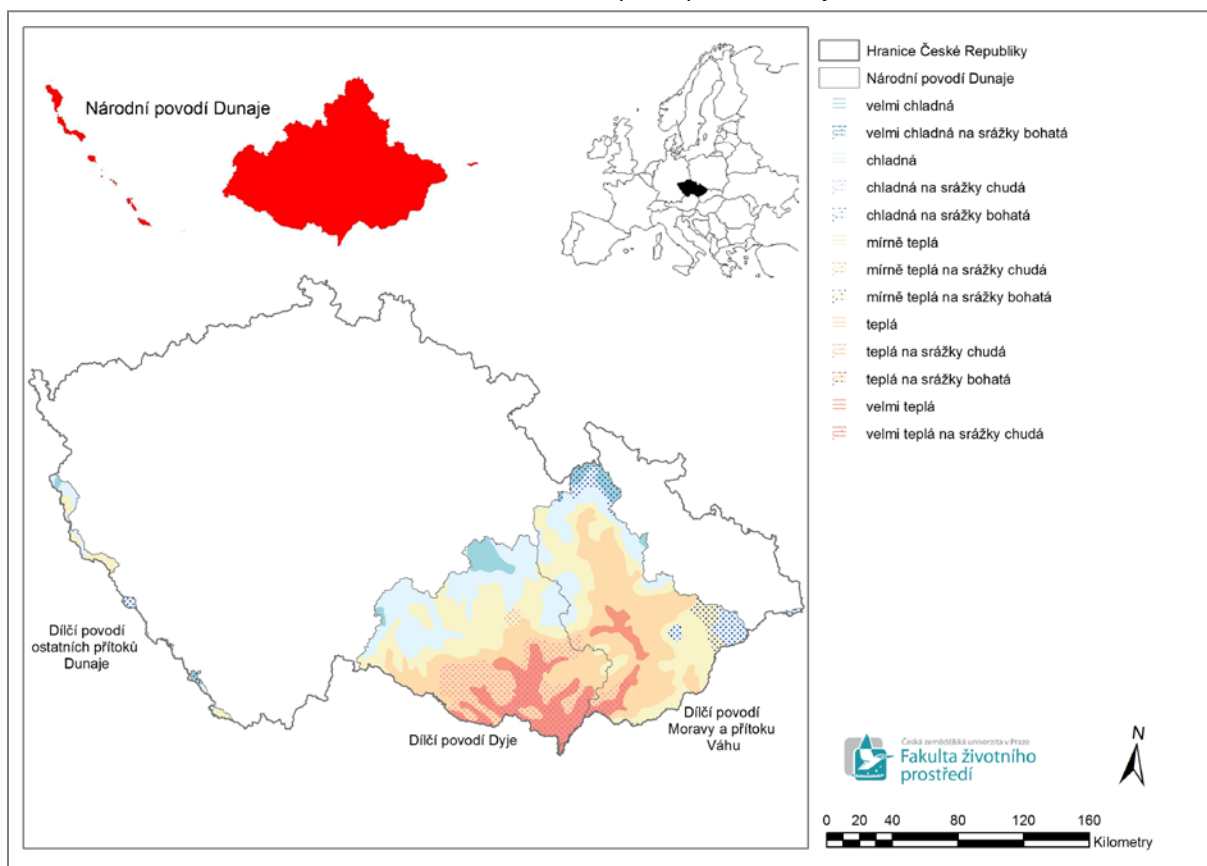
Klima

Podnebí České republiky spadá do atlanticko-kontinentální oblasti mírného klimatického pásma severní polokoule. Průměrná roční teplota kolísá v závislosti na geografických faktorech od 1°C až po 9,4°C. Nejnížší teplotní průměry jsou v horských oblastech na severní, východní a jihozápadní hranici území. Nejteplejší oblasti jsou v nadmořských výškách kolem 200 m n. m. (nížiny na jihovýchodě území a v Polabí).

Atmosférické srážky patří k nejproměnlivějším klimatickým prvkům. Rozhodujícími atributy pro srážkové poměry jsou především geografická poloha místa vůči proudění přinášejícímu vláhu a četnost výskytu povětrnostních situací, při nichž spadá větší množství srážek.

Spádové území Národního plánu povodí Dunaje lze zařadit mezi oblasti s průměrným výskytem vnitrozemských srážek s tím, že jeho jižní část již patří mezi subaridní oblasti. Průměrný roční úhrn srážek činí 635 mm. Průměrný roční úhrn srážek se mění od 1 474 mm (Praděd) až po 487 mm (jih). Rozdělení srážek v roce je následující: 37,4 % v létě, 23 % na jaře, 22,7 % na podzim a 16,9 % v zimě. Počet dní se sněhovou pokrývkou na jihu povodí je 30 – 40 dní, na severu 60 – 80 dní, v nadmořské výšce nad 1 300 m více než 150 dní (obrázek č. 4).

Obrázek č. 4 Klimatické oblasti v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

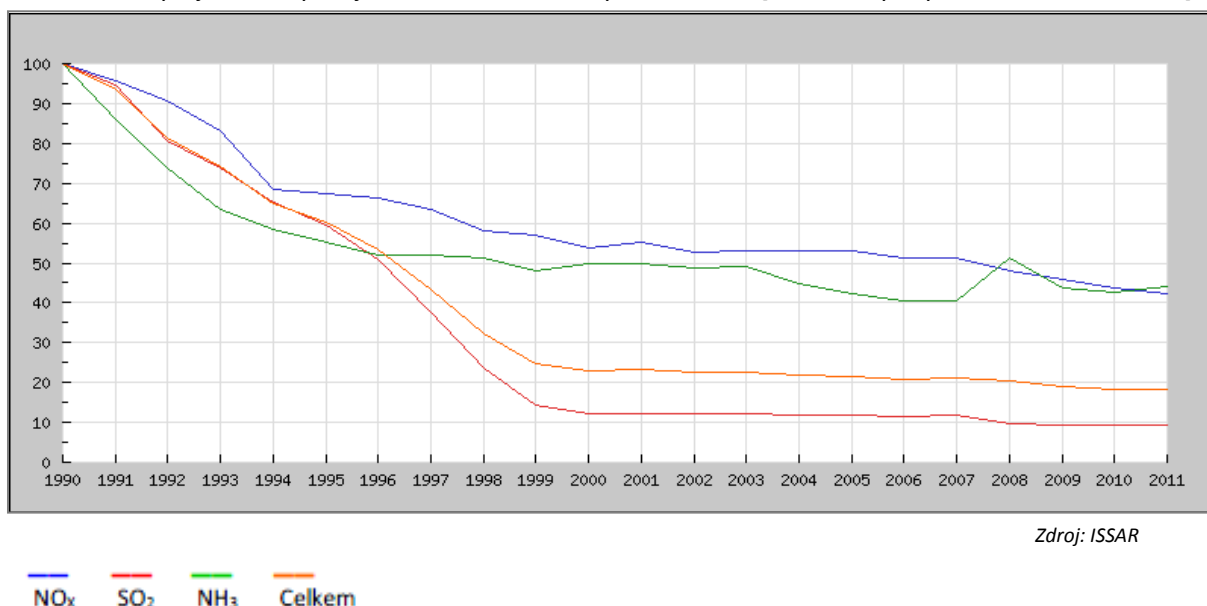
Ovzduší

V České republice patří mezi hlavní látky, které způsobují znečištění ovzduší tuhé znečišťující látky (TZL, PM_{10}), oxid siřičitý (SO_2), oxidy dusíku (NO_x), oxid uhelnatý (CO), těžké organické látky (VOC), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) a amoniak (NH_3), nejenak tomu je i v rámci spádového území pro Národního plánu povodí Dunaje. K nejvýznamnějším zdrojům emitujícím znečištění patří výroba elektrické a tepelné energie (produkce SO_2 a NO_x), podniky hutní prvovýroby, včetně koksárenství (TZL, PAU, NO_x , SO_2), silniční doprava (produkce NO_x , TZL, PAU a VOC) a vytápění domácností (produkce TZL a PAU). Zemědělství je hlavním zdrojem NH_3 , používání rozpouštědel je pak hlavním zdrojem VOC.

Se znečištěným ovzduším úzce souvisí stále vysoký podíl fosilních zdrojů na výrobě energie v ČR, který meziročně mírně klesá (obrázek č. 5). Na znečištění ovzduší mají také nezanedbatelný vliv emise z lokálních topenišť, a to především v malých sídlech, kde jsou tyto emise problémem zejména při nepříznivých rozptylových podmínkách a v inverzních polohách.

V domácnostech nadále dochází k využívání nekvalitních paliv, nebo dokonce materiálů, které nejsou ke spalování přímo určeny.

Obrázek č. 5 Vývoj emisí okyselujících látek, ČR mezi léty 1990 – 2011 [ekvivalenty okyselení, index 1990=100]

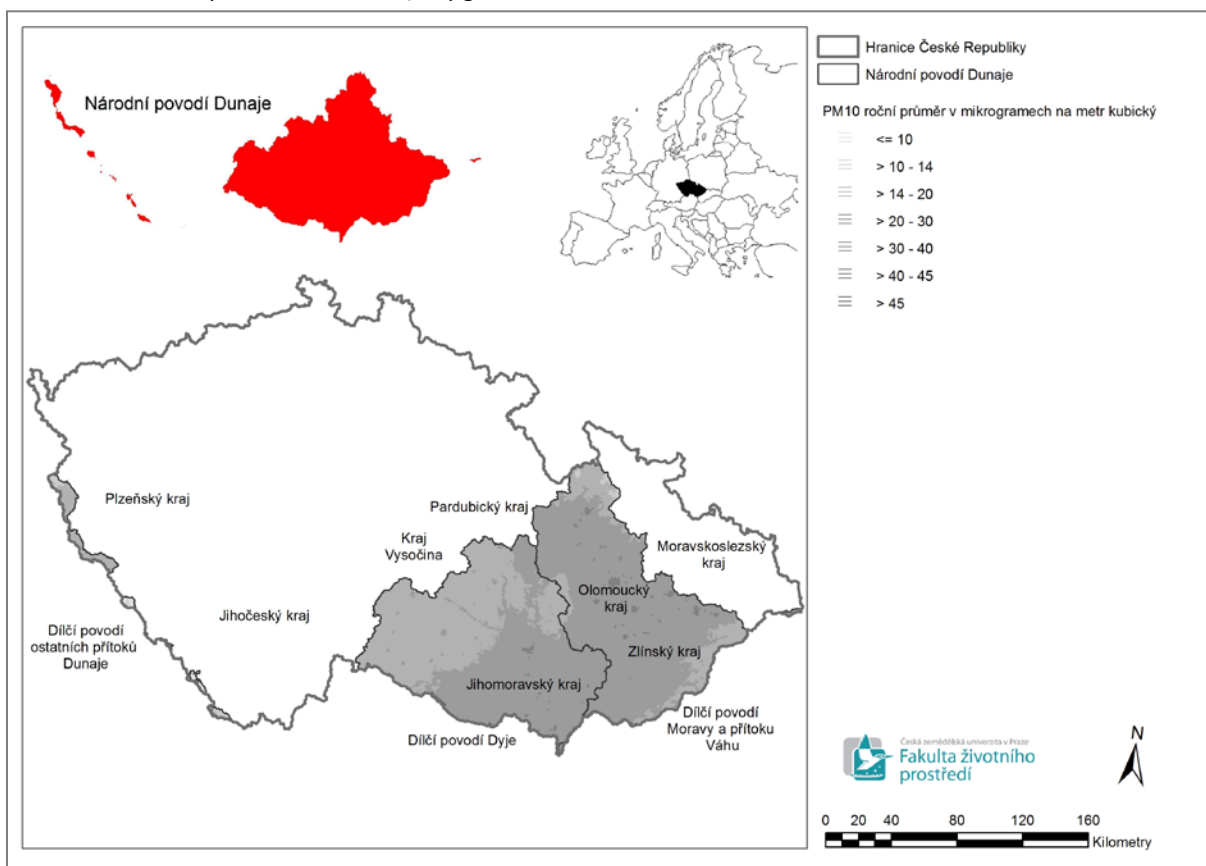
Tabulka č. 1 Platné limity pro znečišťující látky dle přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb.

Znečišťující látka	Doba průměrování	Hodnota imisního limitu $\mu\text{g}/\text{m}^3$
SO ₂	1 hodina	350
	24 hodin	125
PM ₁₀	24 hodin	50
	1 rok	40
PM _{2,5}	1 rok	25
Benzen	1 rok	5
NO ₂	1 hodina	200
	1 rok	40
Arsen	1 rok	6 ng/m ³
Kadmium	1 rok	5 ng/m ³
Benzo(a)pyren	1 rok	1 ng/m ³
O ₃ (troposférický ozon)	8 hodin	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Z pohledu znečištění ovzduší je podle údajů Ministerstva životního prostředí jednoznačně nejhorší situace v Moravskoslezském kraji a v Praze což jsou území nespádající pod působnost Národního plánu povodí Dunaje.

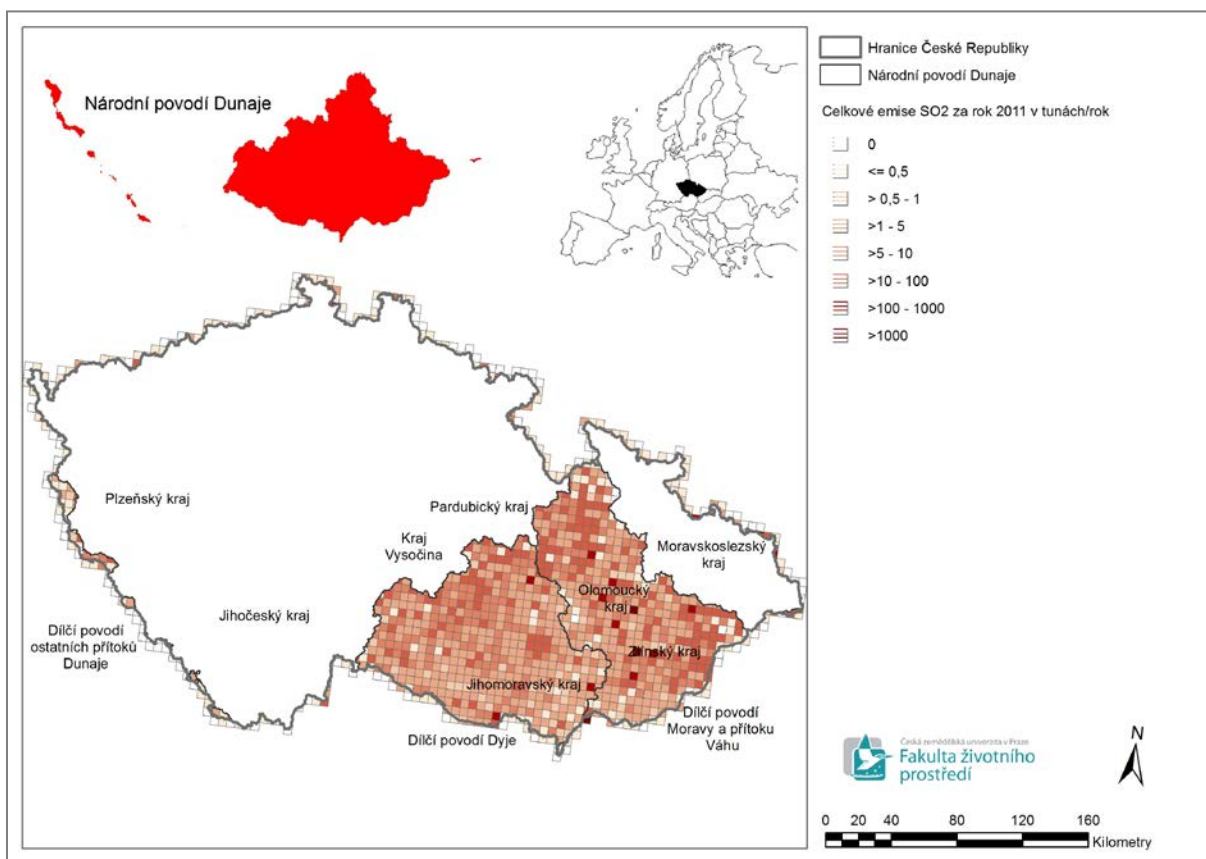
Problematickou skupinou jsou mobilní zdroje, u nichž je v posledních letech zaznamenán nárůst emisí spojený se zvyšujícími se spotřebami pohonných hmot a nárůstem přepravních výkonů jak v individuální dopravě, tak v nákladní vnitrostátní i tranzitní dopravě. Vzhledem k rostoucí dopravě (včetně transitu) rostou imisní koncentrace NO_x. Trvale jsou překračovány limity pro troposférický ozón a v některých městech rostou také koncentrace PM₁₀ a PM_{2,5}.

Obrázek č. 6 Roční průměr emisí PM₁₀ v µg/m³

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Obrázek č. 7 Celkové emise SO₂ za rok 2011 v t/rok

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

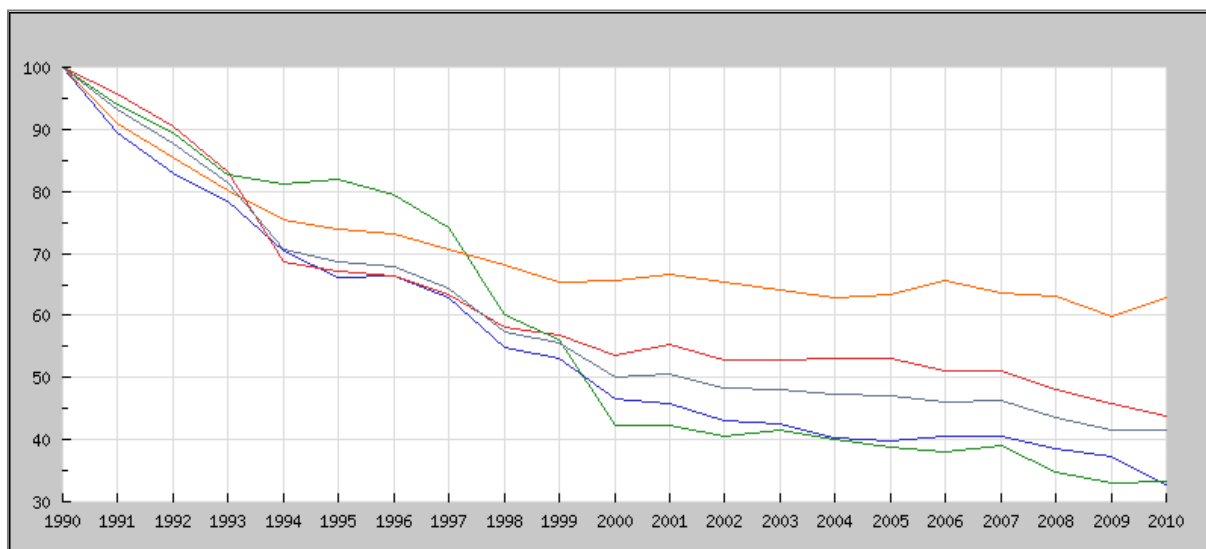
Tabulka č. 2 Území s překročenými imisními limity (% plochy) k roku 2011

Území NUTS III	PM ₁₀ (r IL)	PM ₁₀ (d IL), (36. max)	NO ₂ (r IL)	Benzen (r IL)
Zóna Jihočeský kraj	-	0,05	-	-
Zóna Plzeňský kraj	-	0,09	-	-
Zóna Pardubický kraj	-	2,90	-	-
Zóna kraj Vysočina	-	-	-	-
Zóna Jihomoravský kraj	-	14,74	0,01	-
Aglomerace Brno	-	39,19	2,45	-
Zóna Olomoucký kraj	-	49,01	-	-
Zóna Zlínský kraj	-	54,14	-	-
Moravskoslezský kraj	10,46	63,96	-	0,03
Česká republika	0,72	21,76	0,01	0,01

Emise ze spalovacích procesů v podobě oxidů dusíku a oxidu siřičitého mají negativní vlivy na ekosystémy, ať už přímým poškozováním vegetace či v podobě kritických zátěží v důsledku acidifikace půd.

Těkavé organické látky, oxidy dusíku, oxid uhelnatý a metan patří mezi tzv. prekurzory přízemního ozonu, který vzniká v ovzduší sekundárně. U přízemního ozonu byl prokázán nepříznivý vliv na lidské zdraví i vegetaci. Na tvorbě přízemního ozonu se nejvíce podílejí NO_x (59 %) a VOC (31 %). CO přispívá 9 %, CH₄ 1 %. V porovnání s rokem 2000 se situace výrazně nezměnila (obrázek č. 8).

Obrázek č. 8 Vývoje emisí prekurzorů ozonu, ČR [potenciál tvorby přízemního ozonu, index 1990=100]

Zdroj: issar.cenia.cz

VOC NO_x CO CH₄ Celkem

Znečištění ovzduší suspendovanými částicemi velikosti frakce PM_{10} a menší zůstává jedním z hlavních problémů znečištění ovzduší České republiky, zejména z důvodu přítomnosti toxikologicky závažného znečištění na povrchu prachových částic.

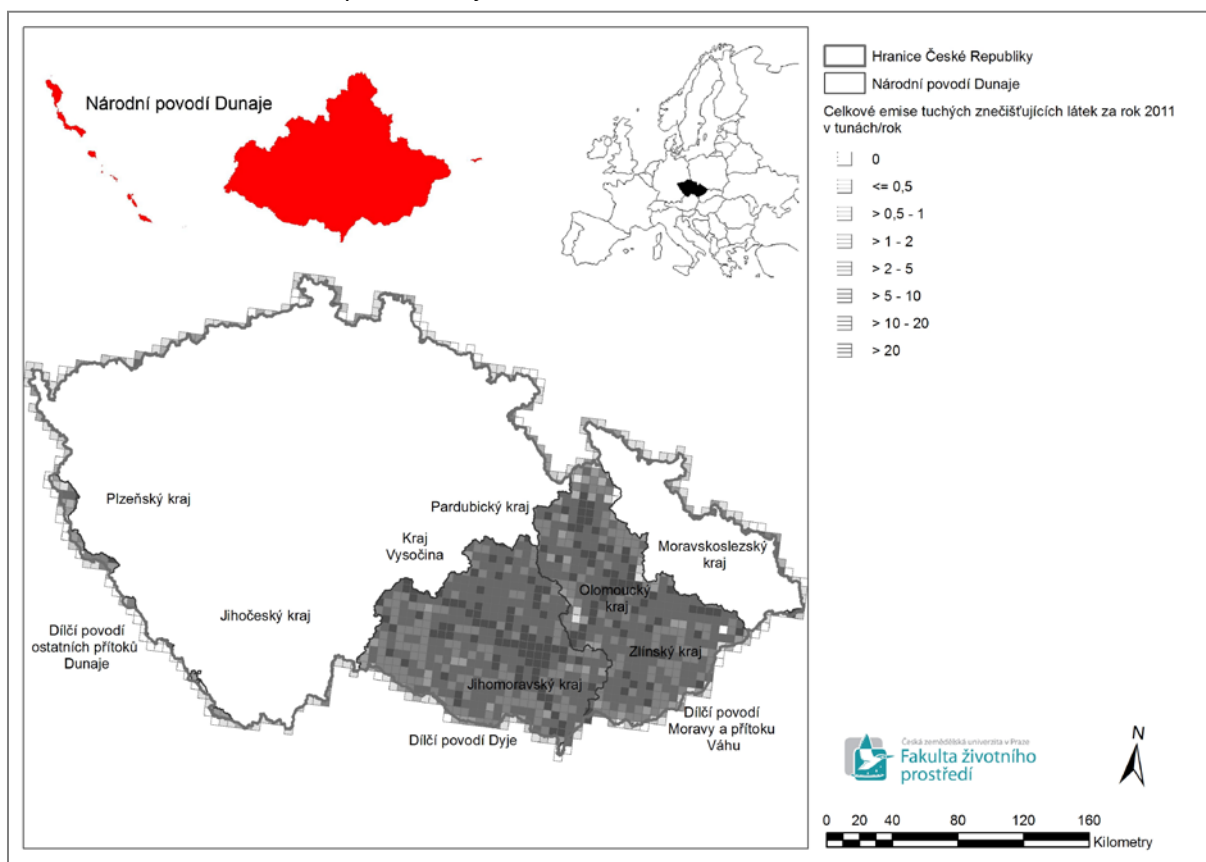
Emise tuhých částic

Rozhodující množství znečištění tuhými částicemi, které jsou nositeli toxikologicky závažného znečištění, zejména polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU), je do ovzduší vnášeno dopravou (cca 45-50 %), následuje lokální vytápění domácností (cca 30 %), nejméně se na znečištění prachem podílí průmyslové zdroje a veřejná energetika (cca 20-25 %). Podíl průmyslových zdrojů postupně klesá, souběžně s tím narůstá podíl dopravy a vytápění domácností. Tento trend je podporován zejména hospodářskou recesí v posledních letech.

Další oblasti znečištění ovzduší v rámci území Národního plánu povodí Dunaje jsou vázány na:

- velká města s rozvinutou automobilovou dopravou;
- lokality, kde dochází vyšší koncentraci energetických závodů a lokálního vytápění domácností;
- intenzivně vyžívané průmyslové oblasti ;
- údolní oblasti s vyšším zalidněním (typicky podhorské kotliny s menšími městy nebo nahloučením menších obcí), kde dominuje vliv lokálního vytápění domácností.

Obrázek č. 9 Celkové emise tuhých znečišťujících látek za rok 2011 v t/rok

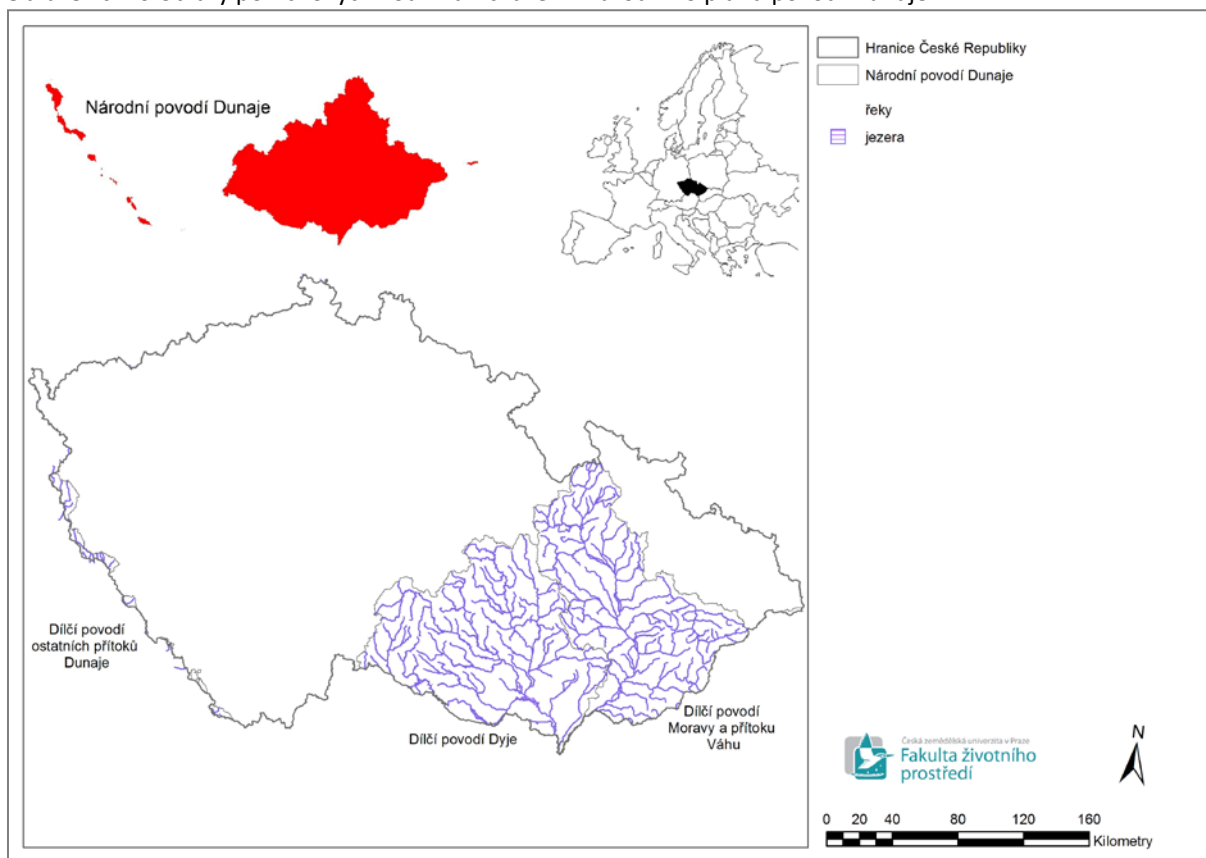
Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Voda

Česká republika leží na rozvodnici tří moří – Severního, Baltského a Černého, které dělí její území na tři oblasti národních povodí Labe, Odry a Dunaje. Na území ČR je celkem 24 964 vodních nádrží a rybníků s celkovým objemem 4 177 mil. m³ vody. V roce 2009 bylo z tohoto počtu 107 velkých vodních nádrží s celkovým objemem 3 507 mil. m³ vody. Síť vodních toků odtéká průměrně asi 15 mld. m³ vody za rok s výrazným kolísáním od 8 mld. m³ do 24,1 mld. m³ v závislosti na klimatických podmínkách. Hydrografickou síť vodních toků tvoří 79 029 km v korytě přirozeném (případně upraveném), z toho je 15 538,01 km významných vodních toků podle vyhlášky č. 470/2001 Sb. Útvary povrchových a podzemních vod v rámci Národního povodí Dunaje jsou interpretovány v rámci obrázku č. 10 a 11.

Výskyt vody na území ČR je závislý téměř výhradně na atmosférických srážkách a jejich transformaci v přírodním prostředí. Poloha České republiky je specifická tím, že průměrně cca 95 % vody odtékající z území ČR pochází ze srážek a jen 5 % k nám přiteče z okolních zemí. Přitoky vody z území sousedních států zvyšují vodní bohatství ČR zcela nevýznamně. Využitelné zdroje podzemních vod se dlouhodobě pohybují mezi 1200 – 1400 mil. m³ vody, přičemž odběry podzemních vod od roku 1989 (historické maximum) poklesly o cca 30%. Odebraná podzemní voda se z 85 % využívá jako zdroj pitné vody. Příznivě se již od počátku 90. let projevuje nárůst cen vody (včetně růstu vodného a stočného), který vede k hospodárnějšímu využívání podzemní i povrchové vody. Četnost suchých měsíců v posledních dvou až třech desetiletích dosáhla maxima za celé sledované období, významné je i to, že tato desetiletí následují po sobě, a že v posledních padesáti letech došlo ke zvýšení pravděpodobnosti výskytu měsíců klasifikovaných jako mírně suchý o 15 % a extrémně suchých o 5 %.

Obrázek č. 10 Útvary povrchových vod v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

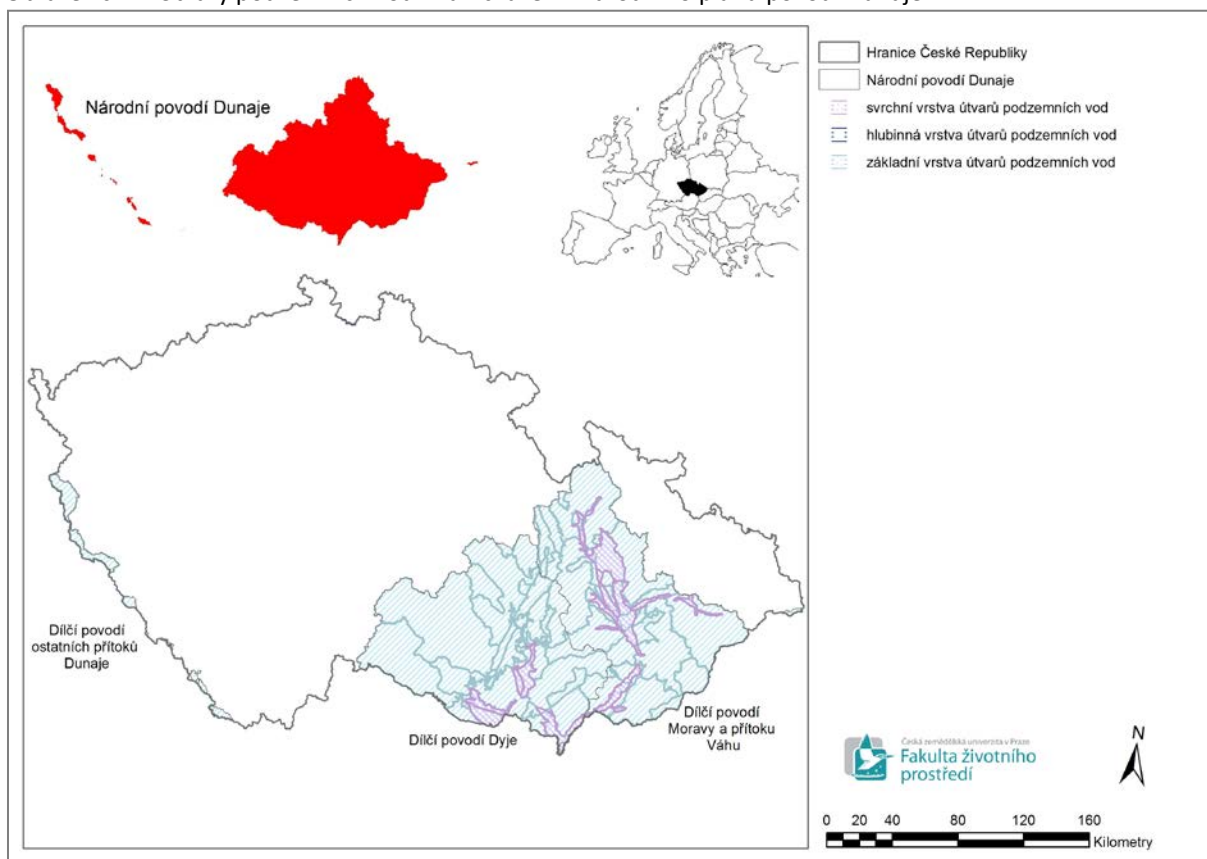
Hydrologický a hydrogeologický režim

Hydrologický režim v rámci spádové oblasti Národního povodí Dunaje je ovlivněn údolními nádržemi a rybníky, kterých je větší množství zejména v povodí Dyje. Nádrže obecně působí na vyrovnání hydrologického režimu a částečně snižují průběh povodní. Celkově na území hydrologického povodí Moravy je v provozu 34 nádrží o celkovém objemu 569 mil. m³ a 2 900 rybníků o celkovém objemu vody 90 mil. m³. V hydrologickém povodí řeky Dyje se nachází 20 nádrží s celkovým objemem 526,8 mil. m³ a mírou akumulace 37,9 %, v povodí Moravy nad Dyjí 14 nádrží s celkovým objemem 42,2 mil. m³ a mírou akumulace 2,2 %. Významné nádrže s objemem nad 100 mil. m³ jsou Vranov a soustava tří nádrží Nové Mlýny na Dyji a Dalešice na Jihlavě.

Režim podzemních vod je do značné míry závislý na charakteru jednotlivých hydrogeologických rajonů a na geologické stavbě území. Horniny krystalinika jsou v západní a severní části povodí. Jsou charakterizovány puklinovou propustností a nízkým koeficientem transmisivity. Hladina podzemních vod je volná, režim má roční chod. Přetok z podzemních vod tvoří přibližně 35 % celkového odtoku.

Na severozápadě jsou mezi krystalinika vklíněny křídové horniny jižní části Ústecké synklinály, které sice tvoří malou část plochy povodí, ale jejich zvodnění je vodohospodářsky velmi významné. Propustnost hornin je průlino-puklinová, transmisivita vysoká. Neovlivněný přetok z podzemních vod by dosahoval více než 60 % celkového odtoku. Východ území a Středomoravské Karpaty jsou tvořeny flyšovými (třetihorními a křídovými) sedimenty karpatské soustavy, jejichž propustnost je obvykle průlino-puklinová, koeficient transmisivity střední. Přetok z podzemních vod tvoří přibližně 30 % celkového odtoku.

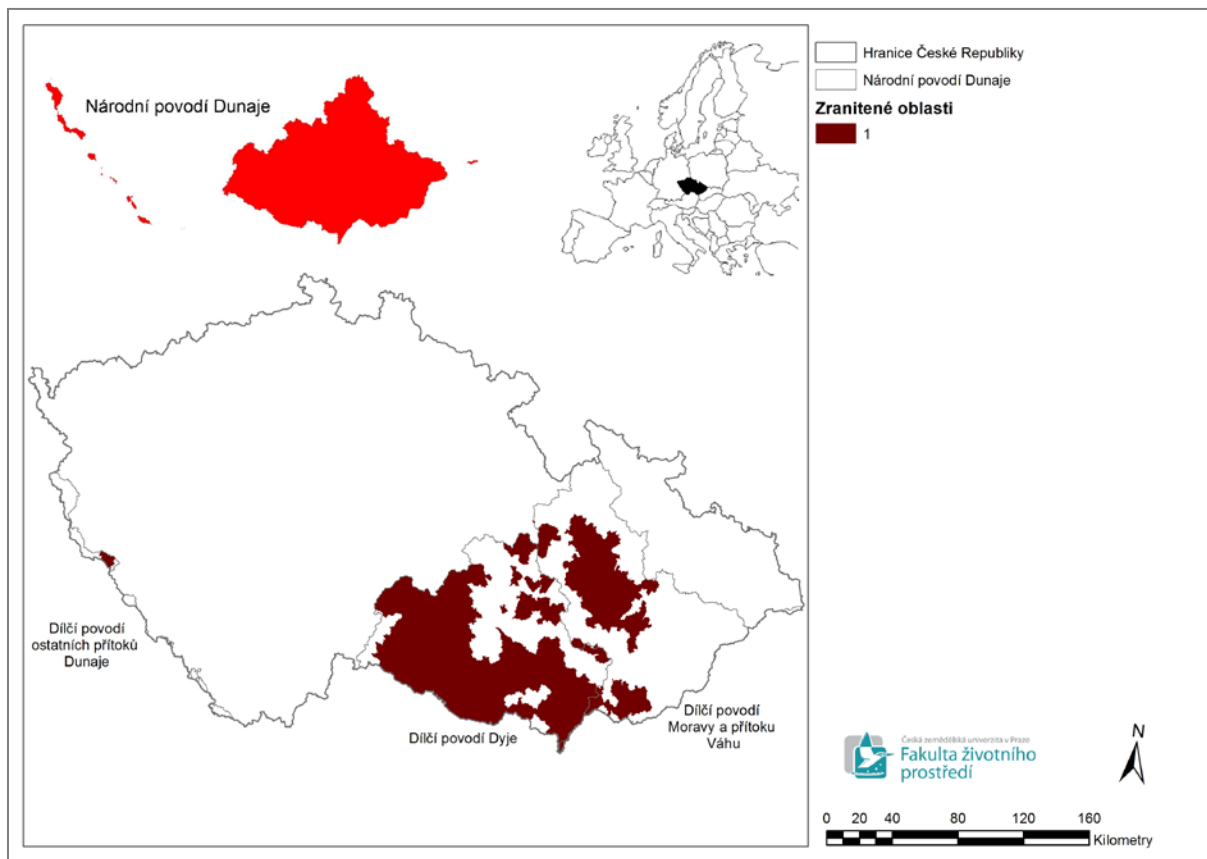
Obrázek č. 11 Útvary podzemních vod v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zranitelné oblasti

Zranitelné oblasti jsou oblasti, které byly vymezeny v souladu s § 33 vodního zákona, kde se vyskytují vody se zvýšenými koncentracemi dusičnanů (nad 50 mg/l) ze zemědělských zdrojů (obrázek č. 12). Zemědělské hospodaření ve zranitelných oblastech je upraveno akčním programem v souladu s požadavky nitrátové směrnice NV 262/2012 Sb.

Obrázek č. 12 Zranitelné oblasti v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

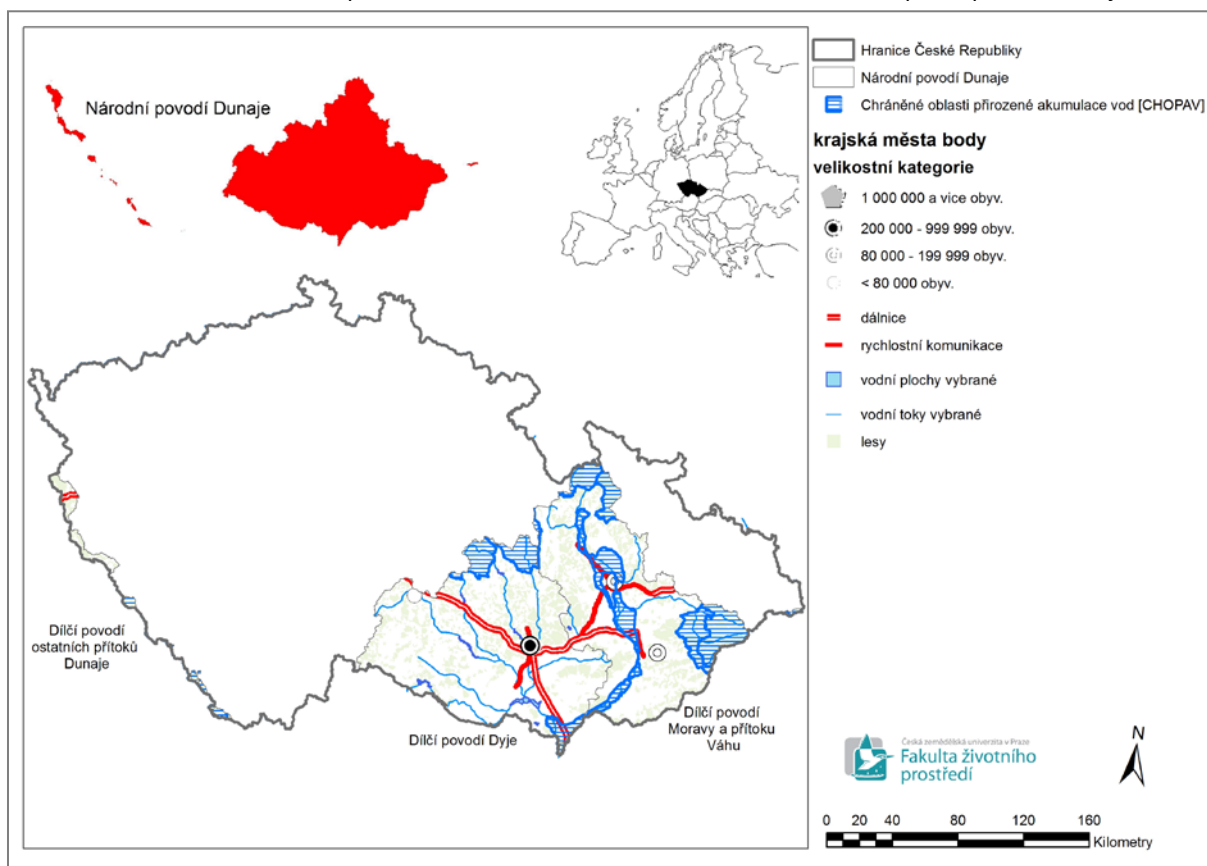

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Každá chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) je významné území a to nejen z vodohospodářského hlediska. Vyhlašuje ho vláda na základě odborných doporučení a poznatků o dané oblasti (např. hydrologické a vodohospodářské bilance, průtokové poměry, jakost podzemních vod, vydatnost pramenů a jiné), (obrázek č. 13). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném příslušným nařízením vlády zakazuje: zmenšovat rozsah lesních pozemků; odvodňovat lesní pozemky; odvodňovat zemědělské pozemky; těžit rašelinu; těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod; těžit a zpracovávat radioaktivní suroviny; ukládat radioaktivní odpady; ukládat oxid uhličitý do hydrogeologických struktur s využitelnými nebo využívanými zásobami podzemních vod.

Obrázek č. 13 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

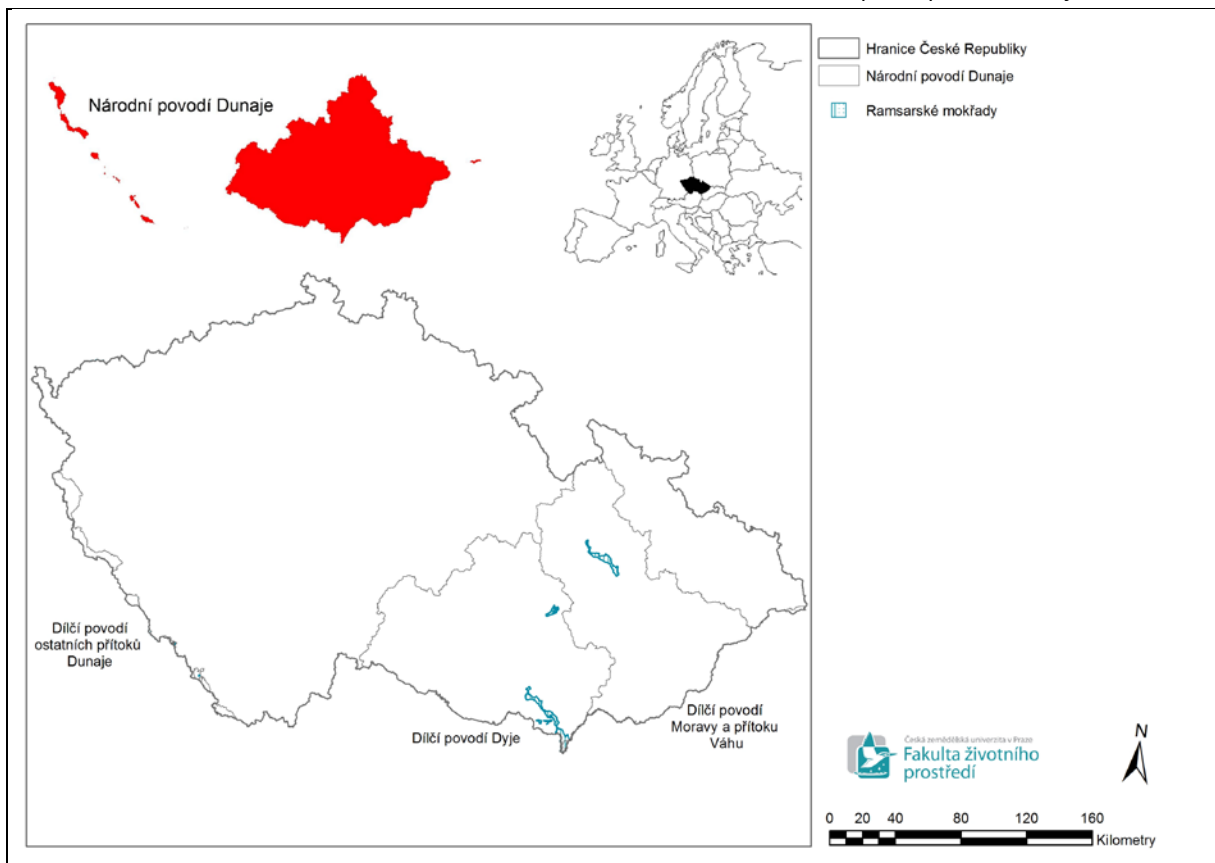
Ochrana mokřadů v rámci Ramsarské úmluvy

V dikci Ramsarské úmluvy se mokřadem rozumí zejména: rašeliniště a slatiniště, rybníky, soustavy rybníků, lužní lesy, nivy řek, mrtvá ramena, tůňe, zaplavované nebo mokré louky, rákosiny, ostřicové louky, prameny, prameniště, toky a jejich úseky, jiné vodní a bažinné biotopy, údolní nádrže, zatopené lomy, šterkovny, pískovny, horská jezera, slaniska. Ramsarská úmluva chrání mokřady, mající mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (obr. č. 14).

Ochranná pásma vodních zdrojů

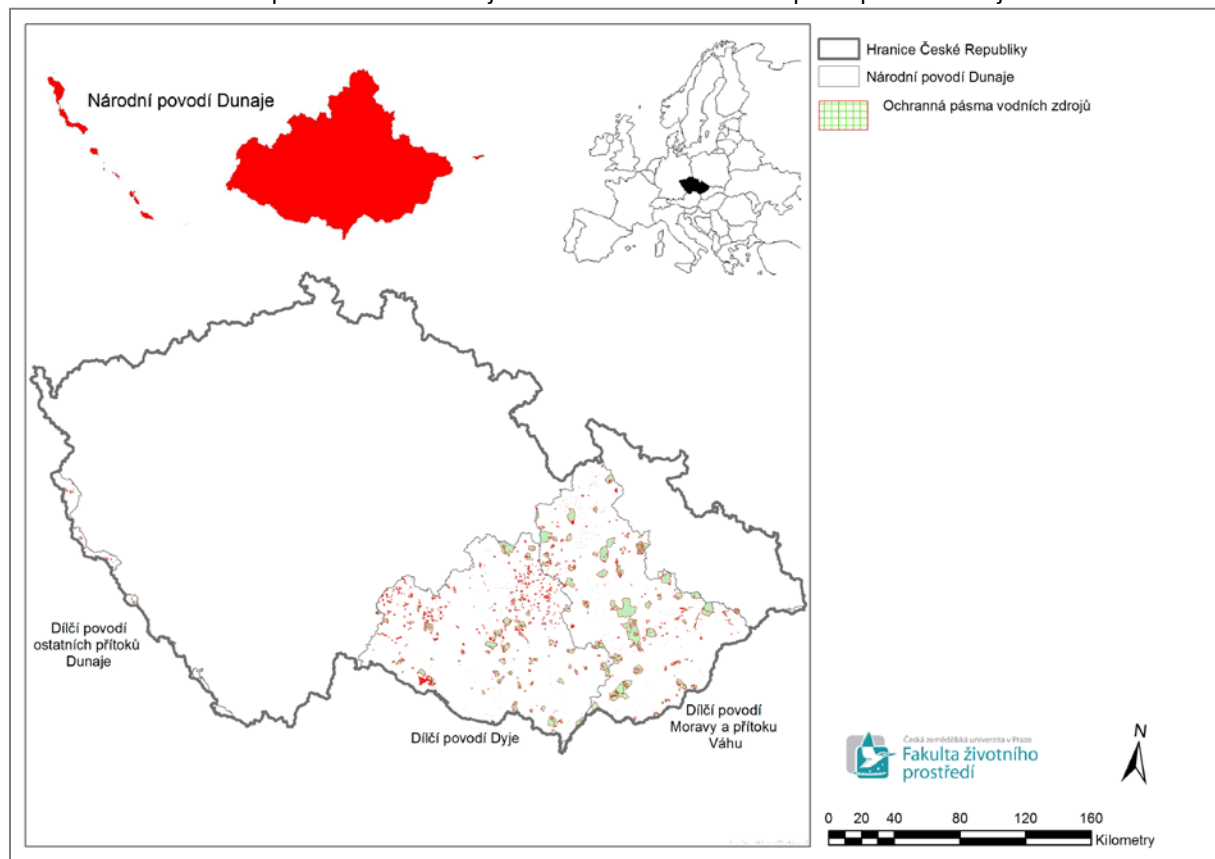
Ochranné pásma vodních zdrojů I. a II. stupně jsou definována v § 30 zákona o vodách k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou (obr. č. 15).

Obrázek č. 14 Území chráněné Ramsarskou konvencí v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Obrázek č. 15 Ochranná pásma vodních zdrojů v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

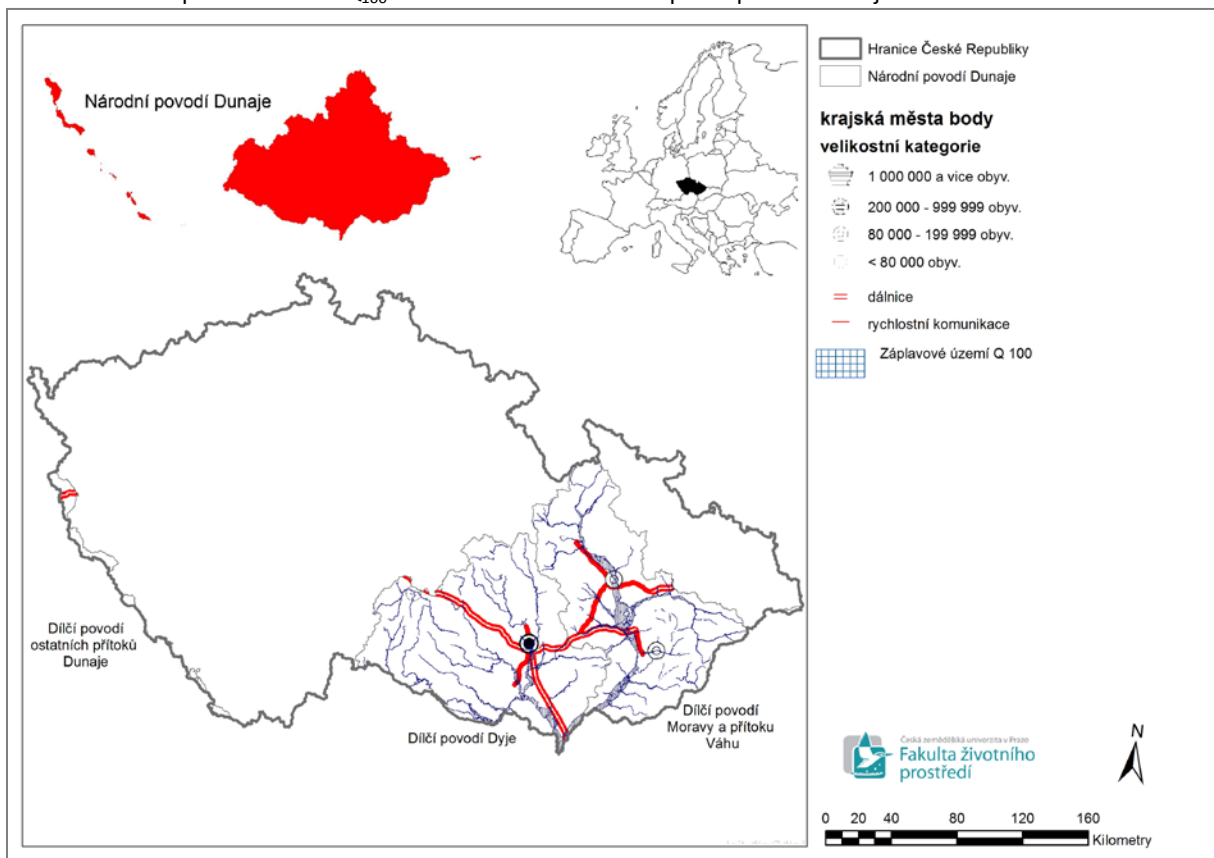

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Povodně

Původ a typ povodní ovlivňuje několik faktorů. Tvar povodí významně ovlivňuje vývoj povodní a kulminační průtoky. Horní část povodí Moravy má vějířovitý tvar (řeka Morava a Bečva) a ve střední a dolní části je tvar povodí podlouhlý. Na Moravě je průběh povodně následující. Až po ústí Moravské Sázavy se povodňové vlny přítoků a Moravy střetávají či se míjí o poměrně krátkou dobu. To má za následek zvyšování kulminace Moravy. Lze říci, že dále od Třebůvky již přítoky výrazně Moravu předbíhají. Od Mohelnické brázdy se také začíná uplatňovat transformační účinek rozlivů. Ačkoliv je Bečva kratší a má i menší povodí, v místě soutoku s Moravou jsou povodně stejné N-letosti mnohem větší na Bečvě. Bečva však již Moravu předbíhá, ale přesto kulminaci Moravy zvětšuje. Nejvyšší povodňové průtoky na Moravě vůbec jsou proto zaznamenávány v Kroměříži. V této oblasti je však také plocha rozlivů největší a povodňová vlna se výrazně zplošťuje. Dále, až po soutok s Dyjí, se Morava rozlévá do inundace a přitom jsou povodně z přítoků již za svou kulminací. (obr. č. 16).

Obrázek č. 16 Záplavová území Q_{100} v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Eutrofizace

Pojem eutrofizace je v současné době používán zejména ve vztahu k zachování ekologické kvality povrchových vod. Jedná se o složitý jev vyvolaný nadbytkem živin v prostředí, jehož důsledkem je narušení ekologických procesů a negativní ovlivnění kvality, biodiverzity a udržitelného využívání vody. Vlivem přítomnosti vysokých koncentrací anorganických živin (dusík, fosfor) dochází buď k nadprodukcii biomasy sinic a řas rozptýlených ve vodě nebo k výraznému rozvoji vodní makrovegetace, případně se objevují makroskopické nárosty vláknitých sinic a řas na ponořených podkladech. Projevy eutrofizace mají

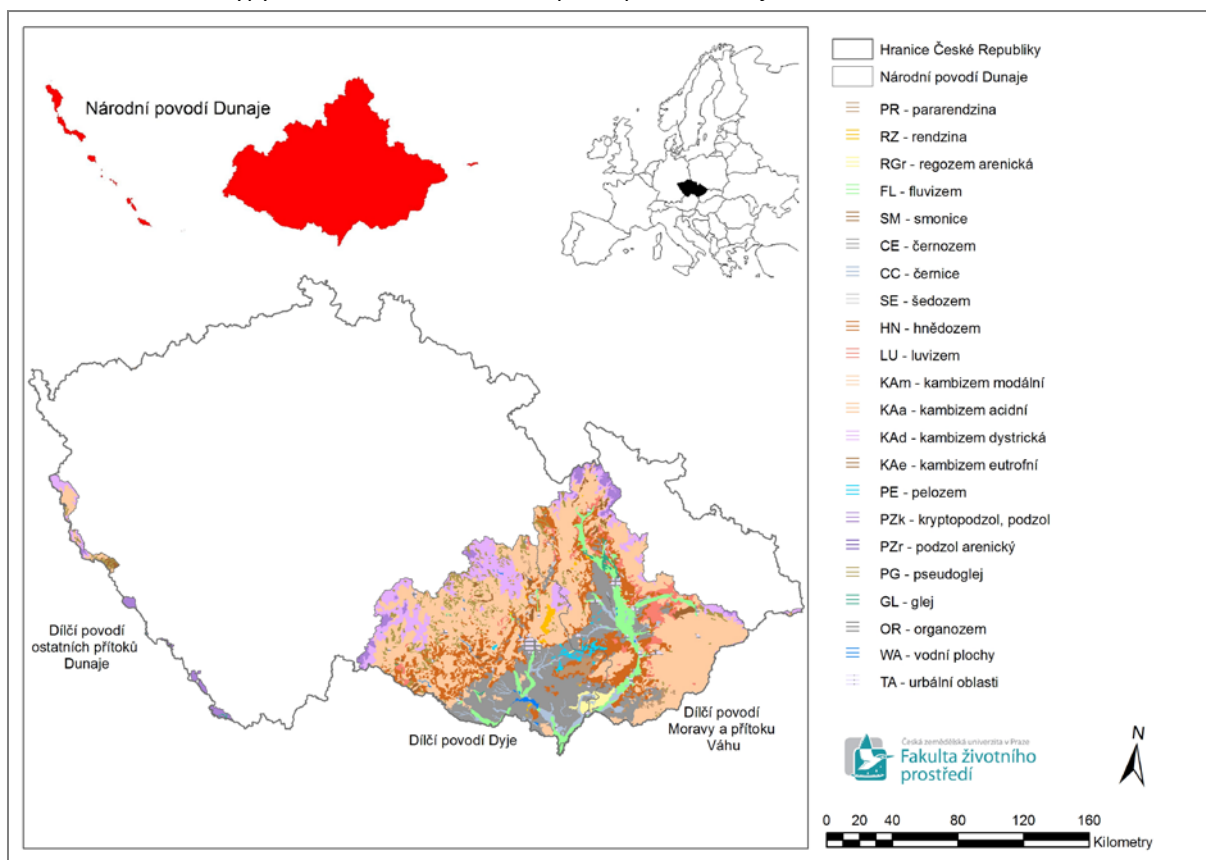
výrazný sezónní charakter. Přirozeným důsledkem je zvýšená produkce organické hmoty fytoplanktonem, tj. nárůst zatížení organickými látkami. Významné je také ovlivnění kyslíkových poměrů, které jsou podstatným faktorem pro stav oživení vodních ekosystémů. Vysoká biomasa fytoplanktonu způsobuje vlivem své fotosyntetické aktivity růst pH vody (často nad hodnoty 9,0), což při určité koncentraci amonných iontů může vést k toxickým dopadům na ryby (Novomlýnské nádrže).

Půda

Půda je jednou ze základních složek životního prostředí, významných pro existenci rostlinných a živočišných organismů. Ochrana půdního fondu patří k základním přístupům strategie udržitelného rozvoje.

Kvalita půdy je negativně ovlivněna zejména antropogenní činností, jako je aplikace některých vstupů do půdy, např. využívání kalů z ČOV a aplikací chemických látek v zemědělství při hnojení zemědělské půdy a používání přípravků na ochranu rostlin. Na některých místech je ovlivněna přírodními vlivy, mezi které patří sesuvy půd.

Obrázek č. 17 Půdní typy v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Potenciální zranitelnost půd acidifikací

Acidifikace (okyselování) půd je pozvolný proces, ke kterému dochází na značné části zemědělského půdního fondu (mimo půd výrazně vápenitých). Téměř všechny půdy v ČR vykazují v poslední době mírný pokles hodnot pH, tedy mírnou aktuální acidifikaci. Proces acidifikace půd je přirozeným jevem především v horských oblastech, je důsledkem tvorby organických kyselin, ke které dochází v lesních půdách při rozkladu organických látek. Tento přirozený proces je však značně umocňován důsledky

antropogenní činnosti, jako je např. atmosférická mokrá a suchá kyselá deprese, nevhodný způsob obhospodařování lesů, nedostatečné používání vápenatých hnojiv, odběr Ca a Mg z půdy plodinami (vysokým podílem obilovin, bez víceletých pícnin), používání nesprávné agrotechniky, či jiné antropické zásahy do půdy.

Potenciální zranitelnost spodních vrstev půdy utužením

Závažným projevem degradace půd je utužení (kompakce) půd. Degradace fyzikálních vlastností půdy a z ní vyplývající půdní utužení podorničí, spodin a tvorba krust na povrchu půdy negativně ovlivňují produkční a mimoprodukční funkce půdy. Tato degradace pak omezuje infiltraci, urychluje povrchový odtok a zvyšuje erozi, zmenšuje retenční vodní kapacitu a využitelnou vodní kapacitu půdy, omezuje účinnou hloubku půdního profilu, potlačuje biologickou aktivitu zhoršením vzdušného, vodního a termického režimu půdy. V ČR je degradací utužením ohroženo 40 % zemědělské půdy, tj. cca 1,75 mil. ha, z toho necelých 30 % (cca 0,5 mil. ha) je zranitelných tzv. genetickým utužením, daným přirozenými vlastnostmi půd, a více než 70 % (cca 1,25 mil. ha) tzv. technogenním utužením, jež vzniká řadou příčin antropogenního charakteru. V současné době se stav půd v ČR z hlediska utužení jeví jako stagnující, případně stále se zhoršující. Nejvíce je poškozeno a ohroženo podorničí zemědělských půd, což souvisí se stále více používanou výkonnější, a tím i těžší zemědělskou technikou, a také s minimalizací kultivačních prací, často prováděných při nevhodných vlhkostních podmínkách půd. Nejčastěji se půdy ohrožené utužením vyskytují v severní a západní části ČR.

Potenciální ohrožení zemědělské půdy větrnou erozí

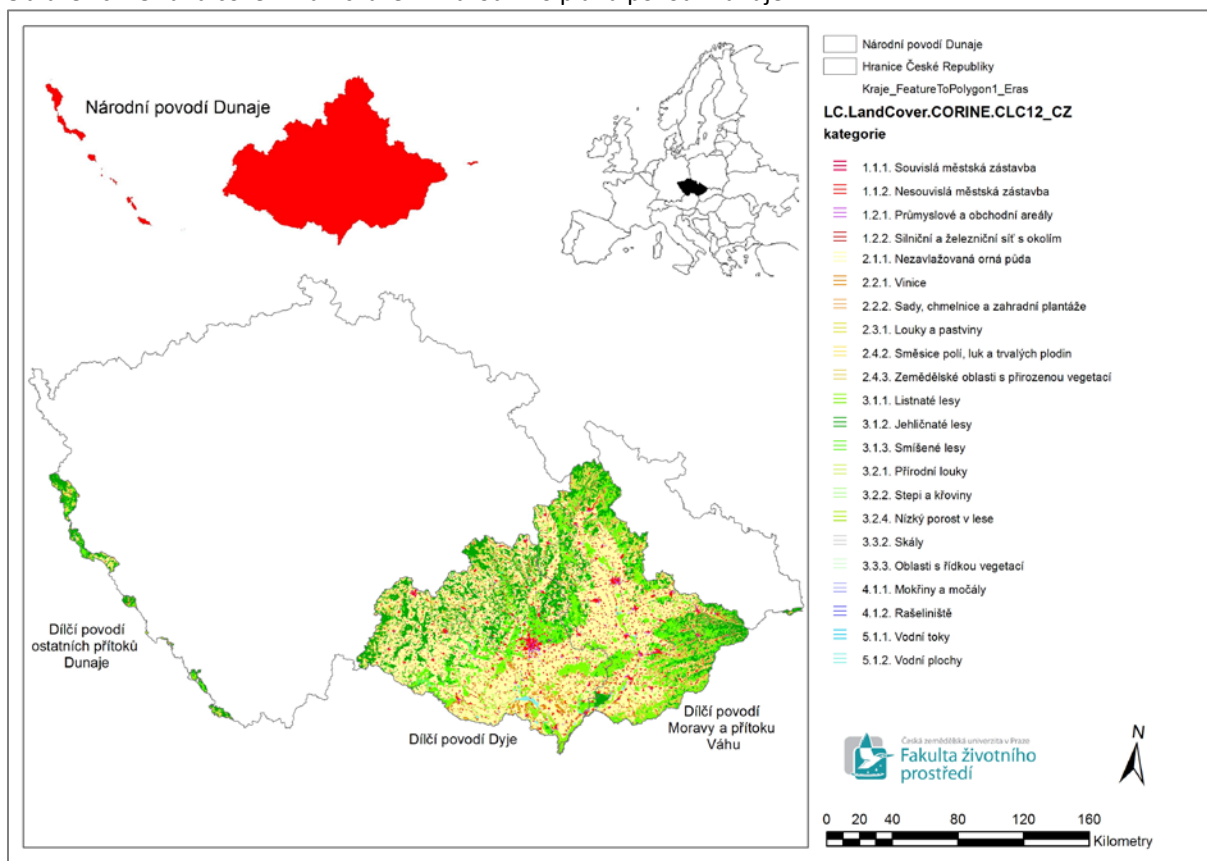
V současné době je v ČR ohroženo (půdy nejohroženější, půdy silně ohrožené a půdy ohrožené) cca 7,5 % zemědělské půdy větrnou erozí. Větrná eroze se vyskytuje i tam, kde se dříve nevyskytovala, nebo vyskytovala jen neškodně. Výrazně se projevil antropický vliv na její rozšíření jak do plochy, tak také do její intenzity. Při současném trendu hospodaření lze předpokládat, že do budoucna bude nebezpečí větrné eroze vzrůstat.

Zvyšování míry eroze je mimo jiné ovlivněno zvyšující se intenzitou výskytu extrémních klimatických jevů (zejména vydatnějšími přivalovými dešti), ale také nevhodným způsobem hospodaření na zemědělské půdě (např. pěstování kukuřice ve svahu apod.), kterým dochází k degradaci půdy (tzn. zhoršování jejích vlastností, a tím i snižování odolnosti půdy vůči erozi).

Potenciální ohrožení zemědělské půdy vodní erozí

V současné době je v ČR podle nové metodiky určování erozní ohroženosti VÚMOP, v.v.i., na základě maximální přípustné hodnoty faktoru ochranného vlivu vegetace (C_p), potenciálně ohroženo cca 22 % zemědělské půdy vodní erozí.

Obrázek č. 18 Land cover v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

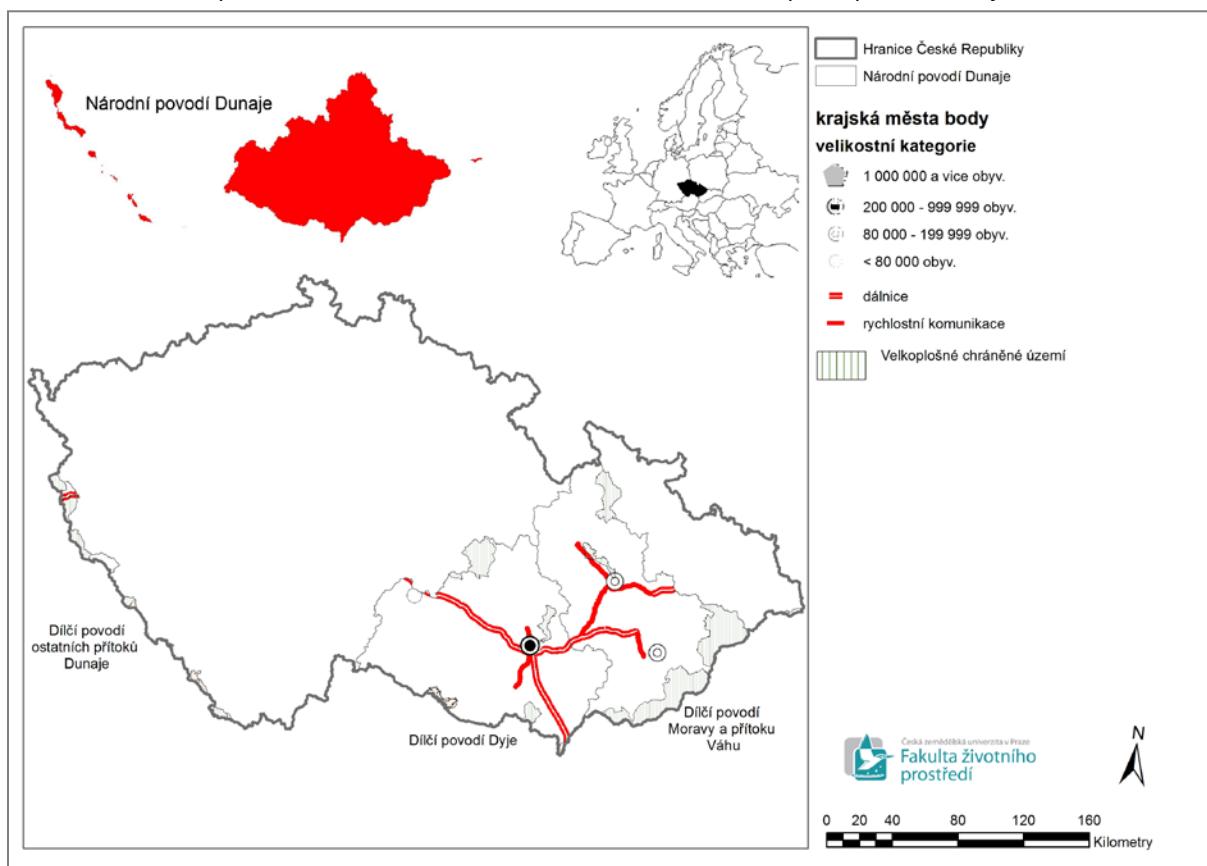

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Příroda a krajina

V ČR stejně jako v celé střední Evropě převládá kulturní krajina ovlivněná intenzivní antropogenní činností. Působení člověka mělo za příčinu vznik několika unikátních krajinných typů, ve kterých se udržela nebo vytvořila řada jedinečných ekosystémů. Další intenzifikace zemědělské a průmyslové výroby tyto ekosystémy ohrožuje. Důsledkem je snížená retenční schopnost krajiny, snížená biodiverzita zemědělských ekosystémů, nízká biodiverzita monokulturních lesů a staré ekologické zátěže. Česká republika se vyznačuje velkým bohatstvím druhů rostlin a živočichů. Toto bohatství je však vážně narušeno působením člověka do té míry, že ohrožení se týká nejen rozšíření a početnosti planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, ale i celých biotopů a ekosystému jako celku. Kromě znečištění jednotlivých složek životního prostředí jsou příčinou tohoto vývoje zejména nežádoucí změny v krajině v důsledku jejího hospodářského využívání. Z krajiny mizí důležité přechodové plochy (ekotony), které jsou významné svou biologickou rozmanitostí.

Obrázek č. 19 Velkoplošná chráněná území ČR v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

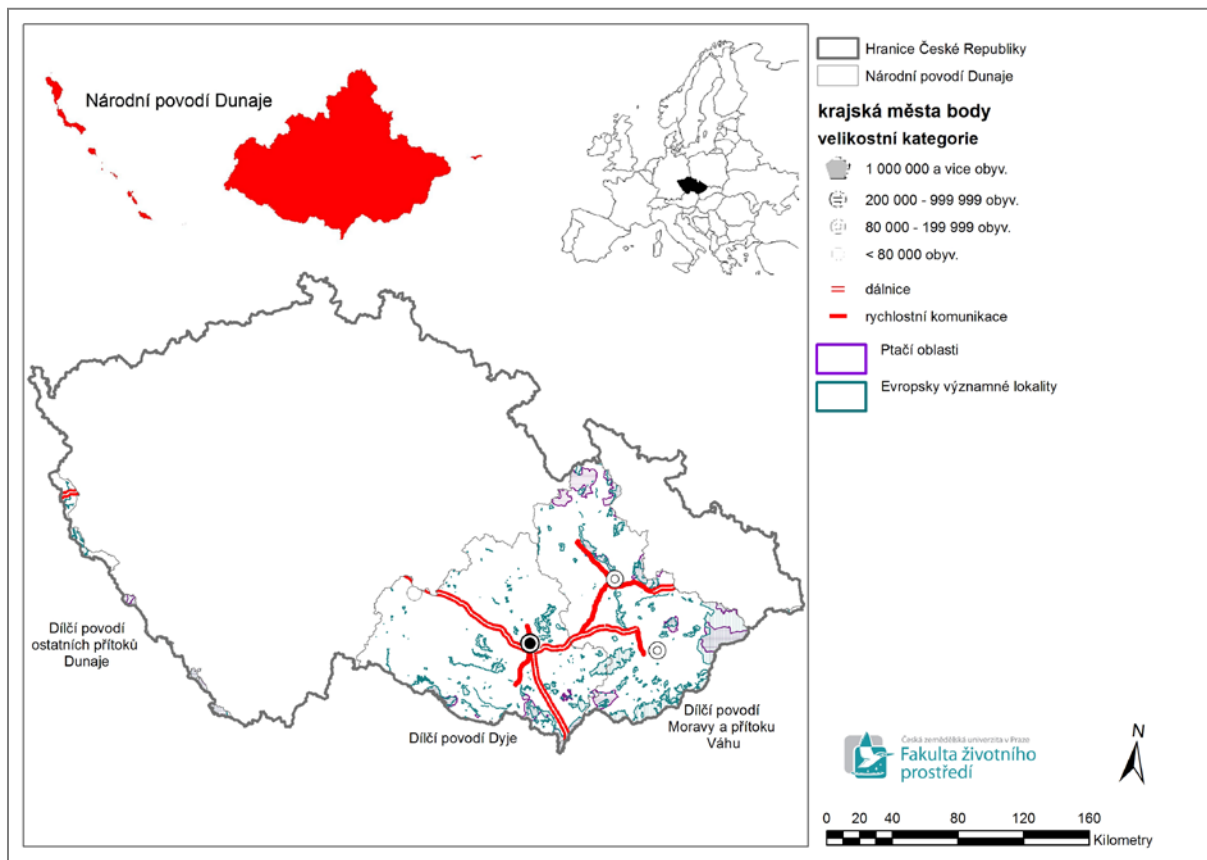

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Natura 2000

Významným prvkem ochrany přírody a krajiny je rovněž celoevropská soustava chráněných území Natura 2000 dle směrnice Rady 2009/147/EC, o ochraně volně žijících ptáků, (nahrazuje směrnici Rady 79/409/EHS) a směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V rámci území Národního plánu povodí Dunaje se nacházejí jak ptačí oblasti, tak evropsky významné lokality.

Obrázek č. 20 Území Natury 2000, evropsky významné lokality a ptačí oblasti v roce 2013 v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

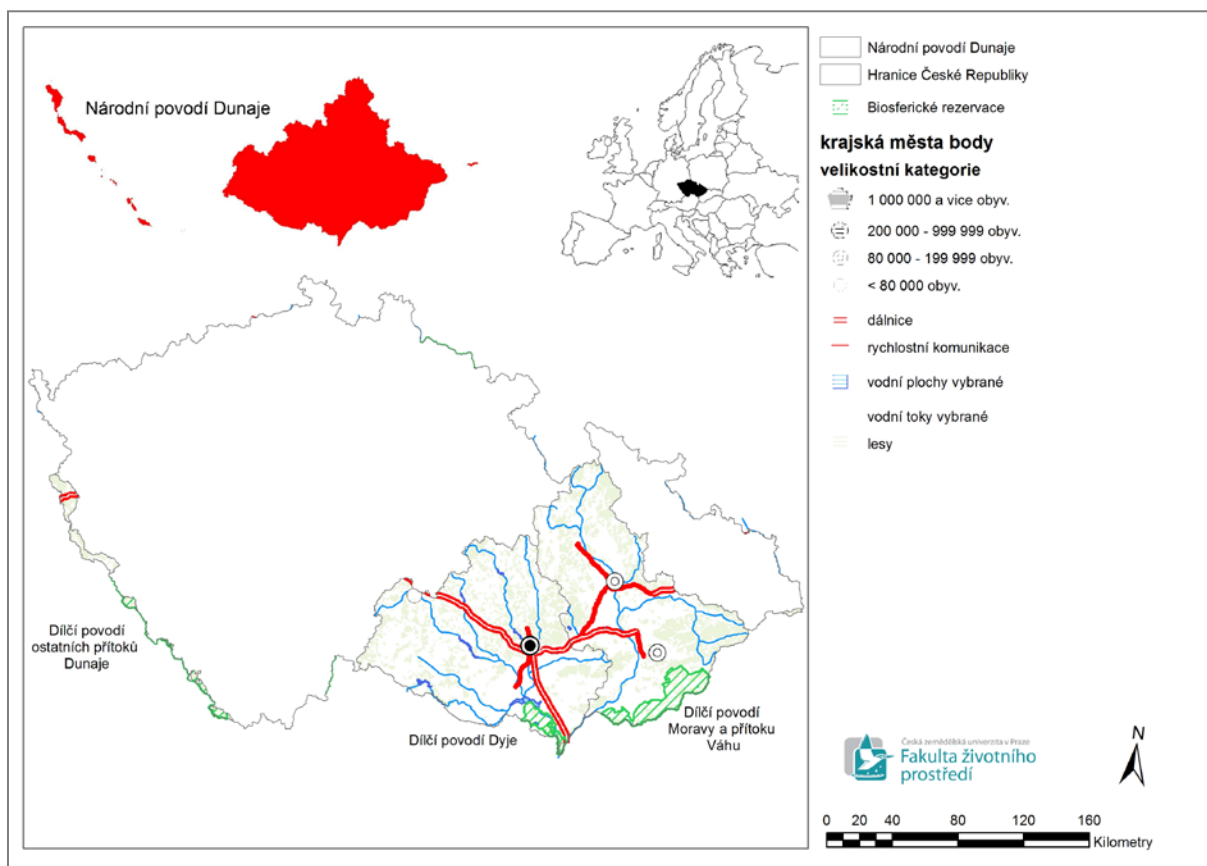
Stále závažnějším faktorem ohrožení biodiverzity na úrovni druhů i celých společenstev je v celosvětovém měřítku a stále více i v ČR šíření nepůvodních, invazních druhů rostlin a živočichů. Invazní druhy jsou nejen významným konkurentem původních rostlin a živočichů, ale znamenají také riziko přenosu nebezpečných chorob.

Biosférické rezervace

Biosférické rezervace jsou chráněná velkoplošná území vyhlášená v rámci mezinárodního programu UNESCO Člověk a biosféra. Světová síť biosférických rezervací je rozprostřena tak, aby zahrnovala všechny základní biomy Země. Tato území představují reprezentativní ukázky kulturních i přírodních krajín, ve kterých zároveň hraje důležitou roli člověk a jeho aktivity. V rámci zájmového území NPP Dunaj se nacházejí následující biosférické rezervace:

- Biosférická rezervace Šumava
- Biosférická rezervace Bílé Karpaty
- Biosférická rezervace Dolní Morava

Obrázek č. 21 Biosférické rezervace

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

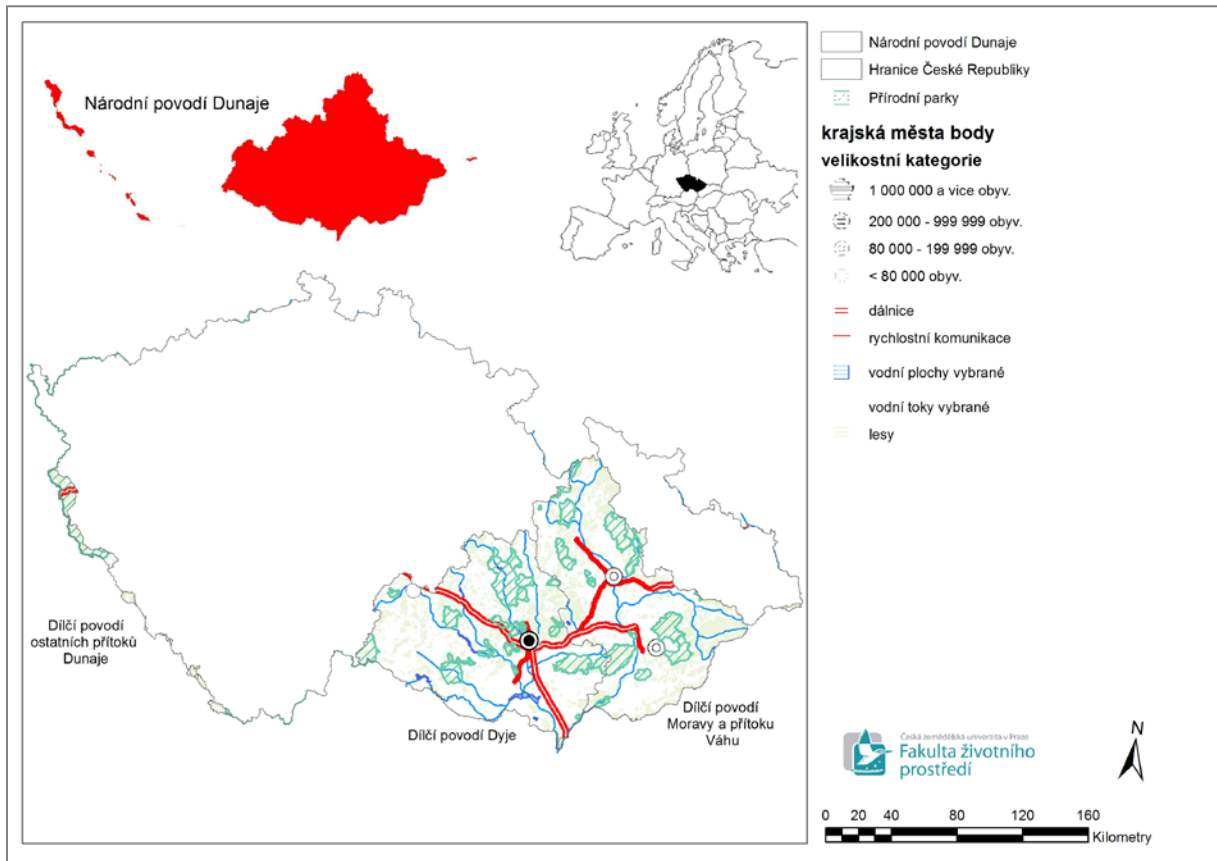
Krajinný ráz

Udržení dochovaného stavu přírodních, kulturně-historických a krajinářsko-estetických hodnot v krajině vyžaduje ochranu a péči při všech činnostech a na všech úrovních. V řešení této problematiky se v poslední době začíná prosazovat koncepční přístup. Na územích s významným soustředěním estetických a přírodních hodnot se vyhláší přírodní parky. Ve velkoplošných zvláště chráněných územích (VZCHÚ) upravují způsob ochrany krajinného rázu ochranné podmínky stanovené zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Problémovými zásahy do krajinného rázu jsou v současné době velkoplošné terénní úpravy a stožárové stavby.

V rámci zájmového území NPP Dunaj se vyskytuje celá řada přírodních parků s hlavním účelem ochrany dochovaného krajinného rázu (obrázek č. 22)

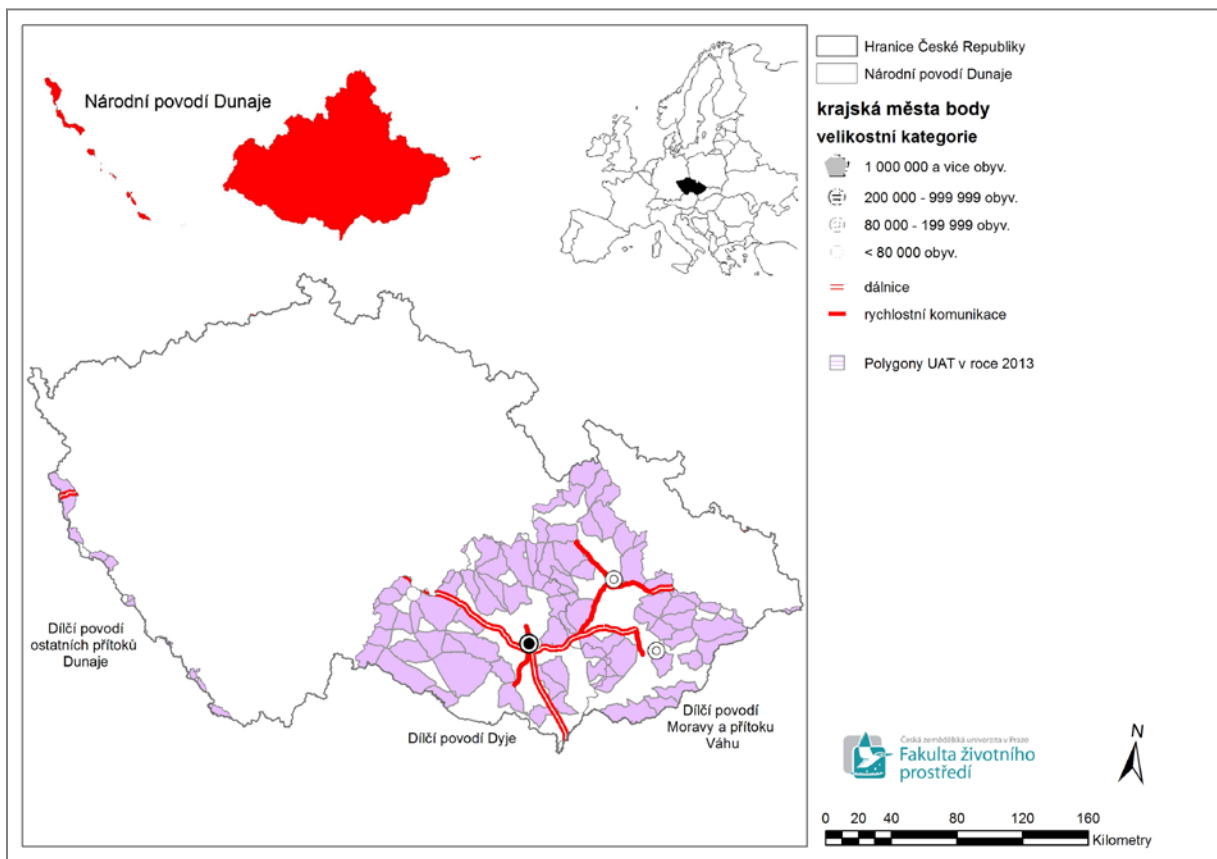
Vedle snižování kvality krajinného rázu patří v současné době mezi hlavní rizika pro krajinu zejména postupné omezování její průchodnosti, zvláště v důsledku fragmentace liniovými stavbami a oplocováním (obrázek č. 23 a 24). Právě fragmentace dosud souvislých přírodních blízkých území na mozaiku samostatně ekologicky nefunkčních ploch představuje v současné době jeden z nejvýznamnějších faktorů ohrožujících další existenci mnoha druhů.

Obrázek č. 22 Přírodní parky v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

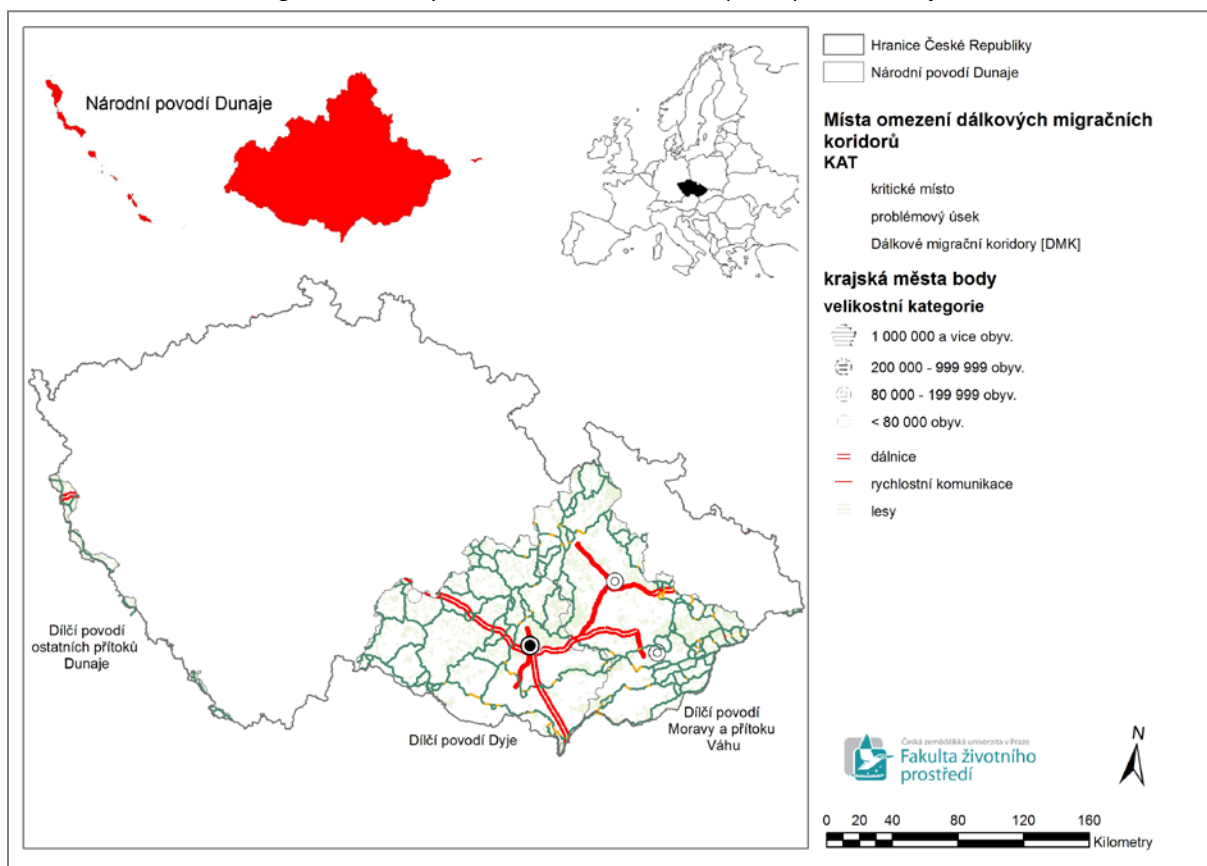
Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Obrázek č. 23 Fragmentace krajiny (UAT) v roce 2013 v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Obrázek č. 24 Dálkové migrační koridory v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

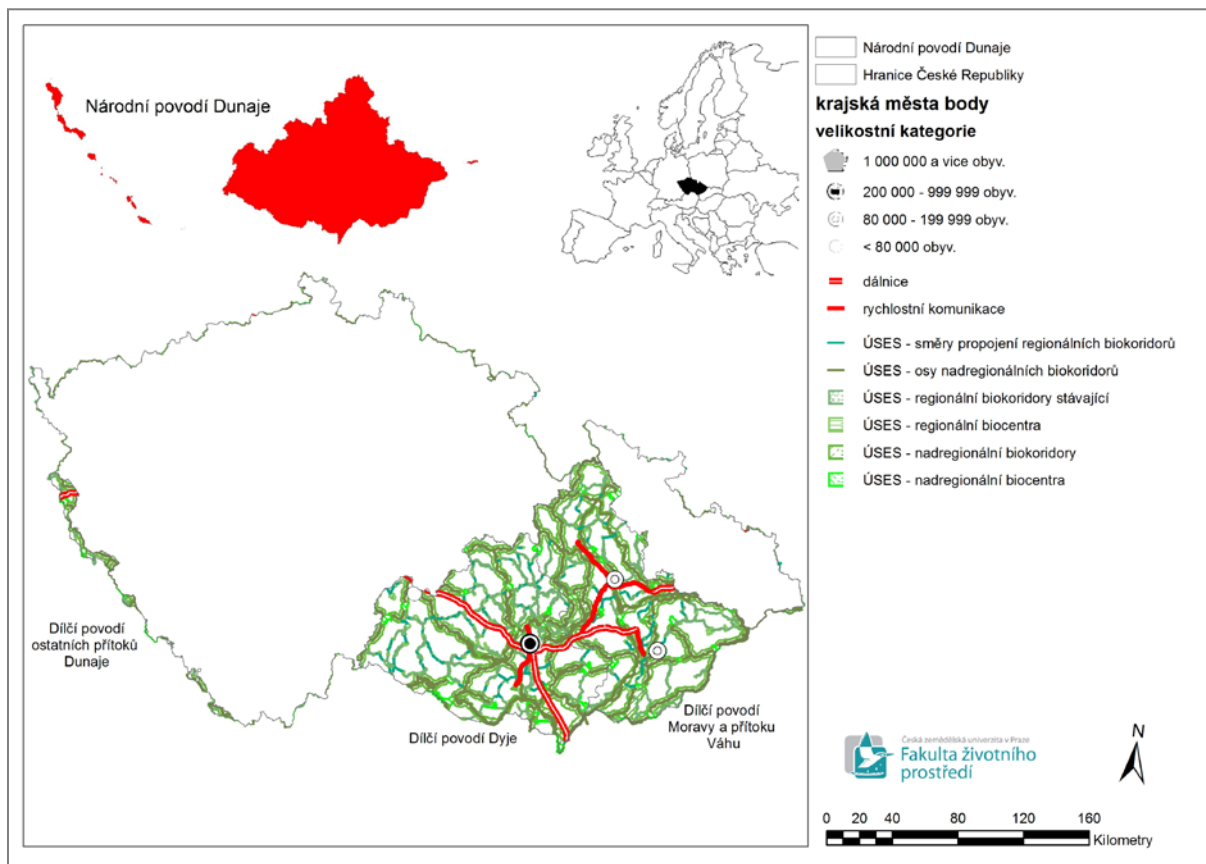

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je vymezován na základě zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a je charakterizován jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých, ekosystémů. ÚSES umožňuje uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivě působí na okolní, méně stabilní části krajiny a vytváří tak základ pro její mnohostranné využívání. Vymezení ÚSES stanoví a jeho hodnocení provádějí orgány územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správy lesního hospodářství. Rozlišují se tři úrovně ÚSES: lokální, regionální a nadregionální. V ČR se nalézají všechny uvedené prvky ÚSES a tyto je nutno v následných krocích při realizaci koncepce respektovat.

Obrázek č. 25 Územní systém ekologické stability v rámci území Národního plánu povodí Dunaje

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Staré ekologické zátěže a zátěže

Přetrvávající rozsáhlý výskyt kontaminovaných míst (starých ekologických zátěží) na území České republiky je jedním z historických pozůstatků více jak padesátiletého působení (1938–1989) nedemokratických režimů, kdy nebyly ochrana životního prostředí a nakládání se závadnými látkami při průmyslové a další výrobě na vysoké úrovni. Systematické odstraňování těchto starých ekologických zátěží začalo ve větší míře až po r. 1990. Za některé z nich, zejména v rámci privatizace, převzal odpovědnost stát.

V r. 2009 proběhla poslední úplná aktualizace ÚAP (Územně analytických podkladů), která zahrnovala celkem 9942 lokalit. Průběžně aktualizované informace jsou vedeny v databázi SEKM (Systém evidence kontaminovaných míst).

Hluk

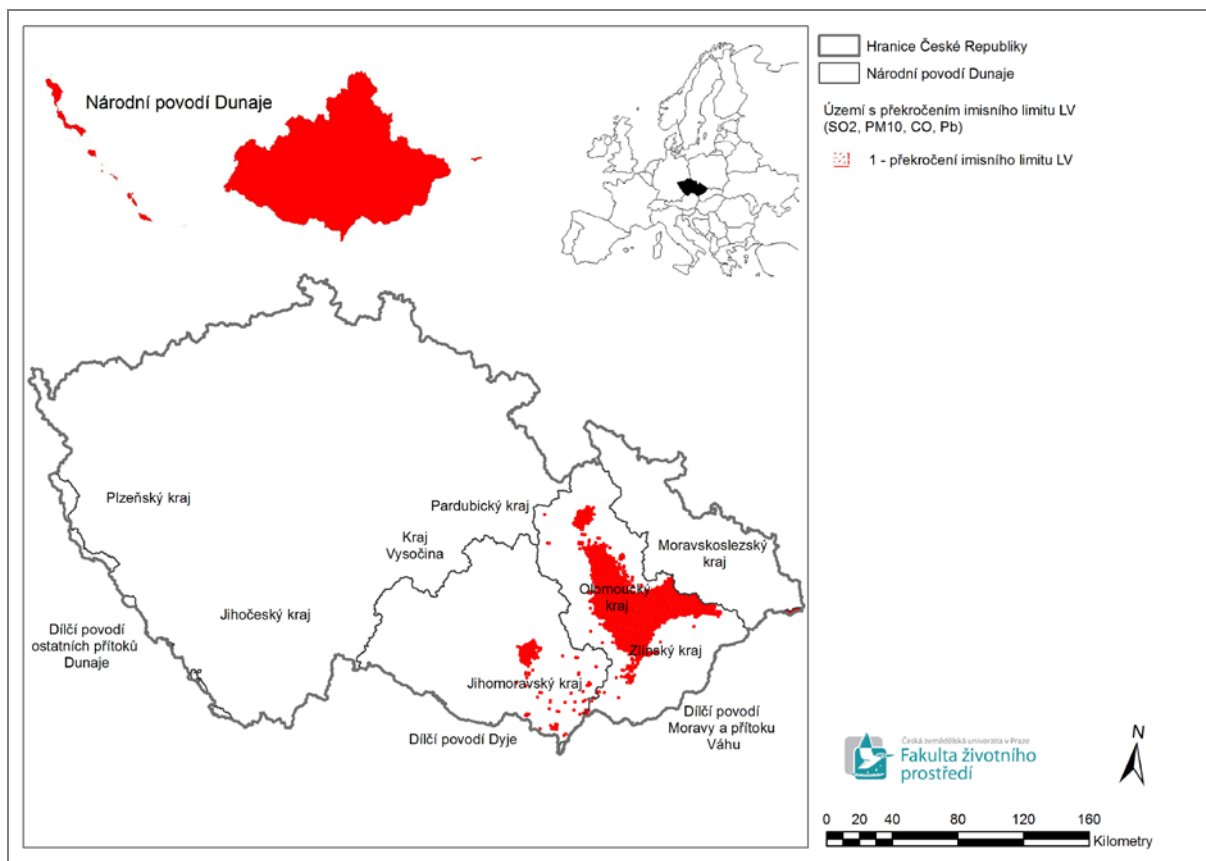
Přibližně 85 - 90 % hluku v životním prostředí je působeno dopravou. Největší podíl, cca 75 % má silniční doprava. Průměrná hodnota této hlučnosti v okolí hlavních komunikací u obytných objektů se pohybuje okolo hodnoty LAeq 70 dB ve dne a 63 dB v noci, ale v nejzatíženějších místech dosahuje ještě vyšších hodnot. V současné době se počet obyvatel vystavených celodennímu obtěžování hlukem v rámci celé ČR (Ldvn = 70 dB) odhaduje na 258 800 (2,5 % obyvatel ČR), počet obyvatel vystavených nemezní hodnotě hluku pro rušení spánku v rámci celé ČR (Ln = 60 dB) se odhaduje na 319 600 (3 % obyvatel ČR). V Brně se odhaduje, že je nadlimitní hodnotě akustického tlaku pro rušení spánku vystaveno nad 10 % obyvatel. Hluk v zatížených oblastech se v posledních letech již nezvyšuje, ale nadměrná hluková zátěž postihuje stále větší území.

Veřejné zdraví

Veřejné zdraví je chápáno jako zdraví populace, tj. jako souhrn zdravotního stavu všech jedinců daného společenství. Vývoj zdravotního stavu je charakterizován v nejméně posledních 15 letech prodloužením střední délky života při narození. Na tomto trendu měl rozhodující vliv pokles standardizované úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění. Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším slova smyslu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdravotního stavu a tím snížení výdajů na zdravotní péči.

Vzhledem k ochraně lidského zdraví i zdraví ekosystémů je třeba stále sledovat kvalitu pitné vody a snižovat zátěž lidské populace plynoucí ze znečištěného ovzduší a potravin polutanty (např. organochlorovými látkami, agrochemikáliemi, ftaláty, benzenem, toxickými kovy, PAH, asbestem, suspendovanými prachovými částicemi PM_{10} a $PM_{2,5}$ a dalšími). Doprava, těžba surovin, výroba energie, lokální topení na uhlí, průmyslová výroba, chemický průmysl, staré ekologické zátěže a zemědělství působí emise primárních polutantů i jejich prekurzorů. Tyto zdroje emitují do prostředí pestrou škálu značného množství rizikových a toxických látek, které se dále dostávají do potravních řetězců, do lidského organismu, rostlin a živočichů. V poslední době roste negativní vliv lokálního topení, které umožňuje nelegální spalování komunálního odpadu za vzniku řady polutantů (např. dioxinů). Všechny tyto látky migrují atmosférou, hydrosférou, litosférou i biosférou, dostávají se do organismů dýcháním, potravinami, vodou. Díky svým stopovým koncentracím jsou často lidskými smysly nepostřehnutelné, což z laického a psychologického hlediska zlehčuje individuálně vnímanou závažnost tohoto problému a ztěžuje jeho řešení.

Obrázek č. 26 Území s překročením imisního limitu LV (SO_2 , PM_{10} , CO a Pb)

Zdroj: FŽP ČZU v Praze

Kulturní památky

V České republice se nachází značný počet památkových objektů (hrady, zámky, kláštery, kostely, zříceniny, mlýny, věže apod.) i větších památkově chráněných celků, jejichž hodnota nespočívá primárně v cennosti jednotlivých objektů, ale právě v kontextu a vzájemných souvislostech takových ucelených souborů dochovaných staveb, náměstí, komunikací a hradeb (městské památkové rezervace apod.). Ochrana památek je většinou uspokojivě zajištěna příslušnými orgány.

4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

Na základě detailní analýzy stavu životního prostředí v území Národního plánu povodí Dunaje byly stanoveny klíčové problémy životního prostředí. V rámci přehledu jsou uvedeny hlavní problémy životního prostředí, které jsou významné pro danou oblast a současně mají vazbu na obsahové zaměření předmětné strategie. Skupina hlavních okruhů byla definována na základě analýzy existujícího stavu a vývojových trendů jednotlivých jevů a složek životního prostředí. Stávající výčet může být pro úroveň SEA dokumentace doplněn na základě dalšího průběhu posuzování, vyjádření veřejnosti, nevládních organizací i orgánů veřejné správy.

Klimatická změna

- rostoucí místní a transitní doprava;
- nepříznivé změny v land use;

Kvalita ovzduší

- plošné překračování platných imisních limitů pro ochranu lidského zdraví pro suspendované částice o velikosti frakce PM₁₀ a menší;
- plošné překračování hodnot imisních limitů stanovených pro benzo(a)pyren;
- vysoké množství emisí tuhých znečišťujících látek z lokálních topenišť na tuhá paliva a z mobilních zdrojů;
- zpětný přechod, čili nárůst lokálních topenišť na pevná paliva;
- nárůst emisí z plošných zdrojů (vytápění domácností) v důsledku používání nešetrných technologií spalování a spoluspalování komunálního odpadu;

Kvalita a dostupnost vody

- existence toků s IV. a V. stupněm znečištění z bodových zdrojů;
- znečištění nebezpečnými látkami, nutriety a organickými látkami;
- nezlepšování stavu útvarů povrchových a podzemních vod;
- přetrvávající zemědělské znečištění povrchových zdrojů pitné vody (vodárenské toky a nádrže);
- nedostačený podíl přirozených koryt vodních toků;
- variabilita srážek, častější frekvence extrémních jevů (sucha, přivalové deště, povodně), jako důsledek změny klimatu;

Příroda a krajina

- zrychlující se nárůst urbanizovaného území a zastavěných ploch;
- podélná neprostupnost vodních toků pro organismy;
- nízká průchodnost krajiny v důsledku realizace liniových staveb a scelování zemědělských pozemků;

- nízká retenční schopnost krajiny;
- rostoucí vlivy lidské činnosti na krajinu (urbanizace, intenzivní zemědělství, rekreace atd.);
- dosud nedořešené územně ekologické limity;
- malý podíl ploch sloužící k přirozenému rozlivu vod při povodních.

Zachování biologické rozmanitosti

- vysoký počet vyhynulých nebo kriticky a silně ohrožených druhů;
- zrychlování procesu vymírání druhů;
- mizení vhodných biotopů a ekosystémů ve vodním a na ně navazujících prostředích v důsledku nevhodného využívání krajiny;
- šíření nepůvodních, invazních druhů rostlin a živočichů;
- intenzifikace lidské činnosti v chráněných oblastech (cestovní ruch, využívání OZE);

Lesní hospodářství

- špatný zdravotní stav lesů (imisní poškození atd.);
- nevhodné druhové složení a věková struktura lesů;
- nedostatečné využívání přírodních procesů při lesní obnově;

Šetrné využívání přírodních zdrojů

- nárůst zastavěného území spojený se zvyšováním měrné spotřeby na jednotku plochy, vyšší logistickou náročností;
- přetrvávající konzumní způsob života (s vysokou ekologickou stopou);
- nezvládnutí účinné komunikace k obyvatelstvu ve vztahu k šetrnému využívání zdrojů;

Půda

- výměra zemědělského půdního fondu postupně klesá;
- nedostatečné prosazování standardů zemědělského hospodaření týkající se ochrany životního prostředí (cross compliance);
- přibližně polovina tohoto záboru ZPF nastává v důsledku transformace zemědělské půdy na zastavěné a ostatní plochy;
- na území ČR je 18,8 % ZPF (podle databáze BPEJ) potenciálně silně až extrémně ohroženo vodní erozí;
- na území ČR je 5,4 % ZPF (podle databáze BPEJ) potenciálně silně až extrémně ohroženo větrnou erozí;
- zvyšující se spotřeba minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin;
- poměrně vysoké procento zemědělské půdy je ohroženo utužením a okyselováním (acidifikací).

Kvalita životního prostředí v sídlech

- nárůst urbanizovaného území a zastavěných ploch;
- zanedbaná údržba některých částí měst (panelová sídliště, sociální bydlení staršího typu);
- dopady změn klimatu s extrémními projevy počasí (povodně, vichřice, přívalové deště, extrémní letní (jarní) horka apod.);
- nedostatečná ochrana intravilánu před účinky povodí.

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

Komplexní posouzení vlivů Národního plánu povodí Dunaje na životní prostředí bude v souladu s požadavky zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, provedeno v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP (Vyhodnocení), který bude zpracován na základě závěru zjišťovacího řízení, který bude vydán příslušným úřadem. V souvislosti se zaslanými stanovisky dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o ochraně přírody a krajiny, bude přílohou Vyhodnocení také Hodnocení vlivů koncepce na lokality EVL a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 dle výše citovaného zákona, jelikož orgány ochrany přírody a krajiny nevyloučily možnost negativního ovlivnění celistvosti a integrity lokalit Natura 2000.

Hodnocení vlivů provádění Národního plánu povodí Dunaje na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (zpracování Vyhodnocení), bude probíhat ve spolupráci s předkladatelem strategie, čili Ministerstvem životního prostředí ČR a Ministerstvem zemědělství ČR, aby mohly být identifikovány ty cíle a opatření, která by kvůli svým potenciálním negativním vlivům mohly ohrozit naplňování koncepce.

S ohledem na zaměření předkládaného strategického dokumentu a současný stav přípravy tohoto dokumentu nelze detailněji lokalizovat možné předpokládané vlivy na životní prostředí. V rámci procedury posuzování bude aplikován princip předcházení případných předpokládaných vlivů pomocí formulace podmínek a limitů k jednotlivým dotčeným opatřením. Významným hlediskem bude důsledný výběr předkládaných projektů a řádná průběžná i závěrečná kontrola při realizaci jednotlivých opatření.

Jelikož dle zákona o vodách je plánování v oblasti vod soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát, jeho účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy:

- ochrany vod jako složky životního prostředí;
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a
- udržitelného užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou;

a samotné Národní plány povodí stanovují cíle pro:

- ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů;
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha;
- hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb;
- zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

nepředpokládají se z hlediska provádění významnější negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Naopak hlavním cílem je současné významné negativní vlivy eliminovat a vyřešit hlavní problémy ohrožení obyvatelstva povodněmi a nedostatkem vody včetně zlepšení jakosti dodávané pitné vody. Nedílnou součástí Národního plánu povodí Dunaje jsou opatření k dosažení definovaných cílů. Některá opatření by mohla v důsledku jejich provádění ovlivnit životní prostředí a veřejné zdraví. V celé spádové oblasti Národního plánu povodí Dunaje budou tato opatření hodnocena v rámci

procesu posuzování vlivů návrhu Plánu národního povodí Dunaje na životní prostředí a veřejné zdraví.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky

Na základě § 11 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, je předmětem posuzování vlivů na životní prostředí přesahující hranice České republiky koncepce podle tohoto zákona, pokud dotčené území může zasahovat i mimo území České republiky. Ve fázi oznámení procesu strategického posuzování vlivů Národního plánu povodí Dunaje, nelze vyloučit vlivy, jež by naplňovaly ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. (závažné negativní vlivy přesahující hranice České republiky).

2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce

Pro fázi oznámení procesu strategického posuzování vlivů Národního plánu povodí Dunaje na životní prostředí se neuvažuje s doplňujícími mapovými či jinými dokumenty, jež by se mohly týkat oznámení. Mapové a ani jiné dokumentace nejsou přiloženy.

3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví

Ve fázi oznámení procesu strategického posuzování vlivů Národního plánu povodí Dunaje na životní prostředí nejsou známy další podstatné informace předkladatele o možných vlivech předmětného koncepčního dokumentu na životní prostředí.

4. Stanoviska orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

V rámci získání stanovisek od dotčených orgánů ochrany přírody a krajiny dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, byly obeslány s žádostí o zaslání písemného stanoviska dotčené odbory výkonu státní správy při Ministerstvu životního prostředí, správy chráněných krajinných oblastí a národních parků a dále krajské úřady a újezdní úřady.

Příloha č. 1 oznámení, poskytuje přehled došlých stanovisek dotčených orgánů ochrany přírody a krajiny dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, zdali lze vyloučit významný vliv koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo územní celistvost území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Symbolikou „ANO“ zvýrazněnou červenou barvou písma jsou zvýrazněna ta stanoviska, v nichž dotčené orgány ochrany přírody nevyloučily významný vliv předmětné koncepce na soustavu lokalit Natura 2000.

Datum zpracování oznámení koncepce:

12. prosinec 2014

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob, které se podílely na zpracování oznámení koncepce:

Ing. Vladimír Zdražil, Ph.D.
Katedra aplikované ekologie
Fakulta životního prostředí ČZU Praha
Náměstí Smiřických 1, 281 63 Kostelec nad Černými lesy
321697500, 224384350
zdrazil@knc.czu.cz

Ing. Zdeněk Keken, Ph.D.
Katedra aplikované ekologie
Fakulta životního prostředí ČZU Praha
Náměstí Smiřických 1, 281 63 Kostelec nad Černými lesy
224386207, 224383709
keken@knc.czu.cz

V Praze dne 12. prosince 2014

Podpis oprávněného zástupce předkladatele:

.....
Ing. Josef Nistler

.....
Ing. Miroslav Král, CSc.

Příloha č. 1

Stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i odst. 1., zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (vyjádření z hlediska možného ovlivnění soustavy lokalit Natura 2000).

V tabulce jsou uvedena stanoviska, které byly zpracovateli SEA posouzení zaslány do 5. Prosince 2014.

Orgán ochrany přírody	může ovlivnit (ANO)/ nemůže ovlivnit (NE)
Ministerstvo	
510 Odbor výkonu státní správy II	ANO
560 Odbor výkonu státní správy VII	ANO
570 Odbor výkonu státní správy VIII	NE
CHKO	
Správa CHKO Beskydy	K 5.12.2014 vyjádření nedoručeno
Správa CHKO Bílé Karpaty	ANO
Správa CHKO Blaník	ANO
Správa CHKO Blanský les	ANO
Správa CHKO Český les	ANO
Správa CHKO Jeseníky	NE
Správa CHKO Litovelské Pomoraví	ANO
Správa CHKO Moravský kras	ANO
Správa CHKO Orlické hory	ANO
Správa CHKO Pálava	ANO
Správa CHKO Poodří	ANO
Správa CHKO Šumava	K 5.12.2014 vyjádření nedoručeno
Správa CHKO Třeboňsko	NE
Správa CHKO Žďárské vrchy	ANO
Krajské úřady	
Krajský úřad Plzeňského kraje	NE
Krajský úřad Jihočeského kraj	NE
Krajský úřad Kraje Vysočina	ANO
Krajský úřad Jihomoravského kraje	K 5.12.2014 vyjádření nedoručeno
Krajský úřad Zlínského kraje	K 5.12.2014 vyjádření nedoručeno
Krajský úřad Olomouckého kraje	ANO
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	ANO
Krajský úřad Pardubického kraje	ANO
Vojenské újezdy	
Újezdní úřad vojenského újezdu Libavá	NE
Újezdní úřad vojenského újezdu Březina	NE
Národní parky	
Správa Národního parku Podyjí	K 5.12.2014 vyjádření nedoručeno
Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava	Z důvodů neúplnosti koncepcí se nevyjádřili